1756

Uti den 9:de December 1756 er uttaw Höy-
ädla och Välbaarna Herr Commandeur Capi-
taine och Commandant Stibolds ordre, at
ordnadt Krigs förhör blewan anordnat
hwarvid Praesiderade Välbaarne Herr Com-
mandanten Assessorer Ädla och Välbyrdige
Herr Capitaine Wolff samt et Herr Fendrik
Corps, för hwilket mötte Guarnisons
Fiscalen Herr Anders Agerbeck som sig
givit en klaga Dato 6:t Dec: a:c emot Krigs
Monsieur Jürgen Jogsveed Dam och Cad:ri
Patron war tiltalad, blew da klagan läst
och protocollen öfwer som följer.

= Höyädla och Välbaarne Herr Commandant
= Stibolt, wer welbiguet!

Jag kand icke annat än Dess Välbaarenhet ödm-
kiendt, hwad Fänik och Corporal Krigs
Monsieur Jogsveed sig falsk hade Herr
Lieutenant Grelow och Mig sagt, nämb-
ligen att wi skulle emot resonable, med
dem, Pil, swärd, Jägen, Bälten, Patron-
fannaboden, Skiolden etc. Maskera oss,
wid Välbaarenhet förra Julx hwarföre
kand inthet all erbödighet för güder Fänik
intet all ygdzyghet för den ganska
Mannigfald, intet all Subordination skiedt
intet mig, uthan tänker wahre Dig Väder-

wörd

9/12 1756.

Hvem mit Embede føring da kand vog ikke
er bekiendt dig skal over mig, men
skal jeg ved at forsikre Mennigheden med
at bekiemme mig. I der kan kand
afskyelige ophæbel vorder formaadelig i Nat,
thi i min og min Fiendes fraværelse
kommer kand ind i mit Hus, skaar,
stikker, slaar i bord, tromler, bryder ibe
grund ovd etc. om mig dig min pigen
mødte ad dem for porten med kaaste
kalder og skiemde skotter glade. Gaar
ind i sit eget Hus, sandser dre
skud og giester, skriver grovkorn, skaa
er og kaster paa min mellem Veg, saa
min Folk og Døn maatte kiemme ad
ved Synge, og skrigt at se dig sidst skil
de skaar dragen ind paa dem. Endvid
videre at dig over mit navn: skaal Løven
Sigter Jensen skrev pagt 913, mend skaal
Kriger og Politie vælten Vildfarne vorde sig
ikke. Men at kand kan holt skadan
skiet, at kaaster maaneder skaarer skiøt som
min Folk, Patrouillerne man ved og
kunde vidne kommen. Endelig giør det
at sig man holde skot og døgnet skiegt
Lede, thi sig er ikke Dieben for skal glukt
at mennigte dem er vant ved at bruge

skiene

Høie velvise og Stor vise over alle Jo
den ydmyghed dog Jeg re Forestaar. derfor
maa jeg overlade mig og mit Huus vor
Gud: dennes Velbaarenheds Høiagtelse, og
dersom skulde dennes Velbaarenheds gunstigst vil
skjenke mig Fred og Evig Straffe Jo u
skriftelig en oplysning. Jeg Lever med ald
ydmyghed erbødighed og veneration.
Deres Velbaarenheds erbødigste og ydigst
skyldigste tienere H. Agerbech
Christiansø d 6t Dec. 1756.
Læst og paaskrevnen udi Retten testerer Chri
stiansø d 9de Dec. 1756
C. H. Stibolt

Hvorvidt Tiltalte bekiender sig skyldig eller ikke skyldig i den ham paasagte Tiltale?
Dertil svarede: at han bad Ret, at Klagen maatte blive ham in Copia meddelet, for at besvare den skriftlig, da at han ikke maatte overvinde, med at svare sig alle dis
se Omstændigheder, bad derfore at Forman der
sig og Fattebrev med retten maatte forny
des in sig paa næst kommende Mandag.
Retten kiendte saaledes ved et interlocut:
at dersom mon sieur Togvend skal med der
les Copia af Klagen sig at besvare den i fol
ge

Ifølge Loven pagt. 31 art. 4 og pagt. 41 art. 75 ang. skal
saadanne sigtes møde for retten senest 13de
December a. c.

C. H. Nibolds

J. C. Petersen

Hvor Agerbech bød Vidnerne at stande ikke
de indlade sig i nogen Slags Proces
med dagene, men paastaae, at Vidnerne
stande igaar blev kaldte at møde med sine
Vidner, og stande i dag skrave her og
har Vidnerne til dato, erklærer sig ikke i
at Navne giver fremmer; Jens Jørgen om stande
om maa bevidne sin Klage, eller naar
at maa skee, hvorpaa Loven pagt. 116 art 5.
ikke begrunder den Begjæring at føre Vidne
Vidne med sin contrapart, men blot
Simpliciter at bevidne, og fremmer Lov-
pagt. 111 art 21. begrunder at Producent skal skee
dette.

Retten refererer sig til sit omgang given
interlocut.

H. Agerbech begjærede sig fremmer Dom, og
Lovede retten en Liste, paa de Vidner stande
bad maatte indkaldes, forinden Sagen
skeed som var at indkaldes og til dato.
Imod bad Agerbech at Lieutenant Grolow
som i Klagen var Navn given, maatte ikke
til dato, da jeg i følge Loven pagt. 29 art 1.
ikke kand føre Vidner, paa den vedl Sand

Sag

Ihr Lav i Lagrum, inden i Land oversvarlse.
Retten fraveld at udi Lave Agerbechs klage
indsat er vedrørt Lave Lieutenant Grolow
som vidne eller Lagfest, saa at retten
kundi indsat Lav forkiende, og i fald
Lave Agerbech nogit imod Lave Lieutenant
Grolow vill intendere, maa det skee ved
en a part Klage. saa vida for i dag slut
det og indvarslerne. Christianssø d 9de Dec. 1756
C. H. Stibolt
H. B. Wolffsen. O. Sonne. J. Pedersen
I dag d 13de Dec. 1756 er under Lagthe og
Selbaarne Lave Commandantens Præsidio
og for anførte Lavene Nævninger med
forbemeldt forsvar blevet continueret
og møtte fremmede for retten. saa og
indleverede dirigenten mon vidne Lagsvend
Lauf Svaw og endnu Adskillig, saa som
den Lave Agerbechs indgivne Adskillige
maal dato 6te Dec. a. c. fandtes udi retten
blevet læst og vaagtaget. Udi retten naw
og saa er ogsaa Lave Agerbech d 6te Dec. a. c.
saa vaabter vidner dieses, nemlig Lave Ager
bech selv fød; saa og andres mogenlen
Lauf Kand Kunde ikke komme forkom
dend saan ligger gaarden Lyg; fremdeles
Svaw

Svar dig Niels Johann Benzen, med Laug Lund
Lund ikke kommer til dette Sted nu gantske
Tyg; Lars Pedersen ligger Tyg, og Laug
Lund ikke kommer fremdeles anføres Aarsag
fremdeles var dig Niels Under Constable
Isaac Stub; dog med sigt Bodel; Cadet
Alexander Schiöning; monsieur Peder Lang
horn; monsieur Lystar; Constable Hans Tyrn
og Laug Lund; Casper Hansen og Laug og
dette; Under-Constable Peder Østers Lund,
Jens Andersens Lund; Willum Paulsen og
Laug Con Hans Willumsen, med den anden
Hartwig Willumsen var vidt i Land og vendte
ikke dig Niels; Under Constable Jürgen Nielsen
og Under-Constable Friderich Hansen, og
Confirm Vogsvend. Herr Agerbechs Depu-
mal Dato 6ten Dec. a.c. som allerede fin-
des udi acten anført blev for Rundt dig
Niels vedrørende Sidens oplæst.

Herved dagen monsieur Vogsvend-
Svar og contra Deduction som følger.

= Dig ædle og Velbaarne Herr Commandeur
= og Commandant Stibolt!

Siden Herr Agerbech haver indgivet Klage
over mig ofte 6te Dec. a.c. og derudi for
skammelig og usandfærdig beskyldt mig
for dette, Gift etc. at ned alle vrøden mod

Sig for

Forundrer Sig derover, Jeg maa ing for at for-
svare og at legge mig fra Jeg gjorde for-
klaringer, eller lade indlobe en repli-
que paa Conseils Herr Anders Aagerbechs Kla-
ge. Jeg negter det ikke at i Forbindel-
sen var en Samling for mig, men jeg
af konette mennisker. Nr. Herr Lieutenant
Grolow, Herr Lieutenant Kirbrich, Fuldtfeld
Langhorn og Kierulf, Jomf. Von monsieur
Peder Langhorn, Jomfrue Kofod, Vendvil
Sonne og Frue, Herr Auditeur Petersen
og Frue, Capitaine Michelsen og Gua-
rini samt Capitainen Herr Capitaine Herman
Bohne Wolffsen og Kone var Kort Tid
hilde alle drukket en Kopper Caffe og Thee
Vand, derefter da de havde drukket Thee
Vand, gik benefnte personer, Jeg, min
Kone og min Broder in til Lieutenant
Grolow og der samlede. Nu er det vel
Sandt at det forsamlede nogen allarm
derfor fordi der var Kielder imellem gut
ter, dette og fordi Herr Jordan anbefalig
konette Samling er dig at holde til Hest,
Jeg skriver der ikke at Sidde og at Ta-
ble: Kunde og vel sende sig, at der
maatte kiores naar de drak et glas Vin
eller Punsch officierne har ret til Bord, og
Jeg andrer

Mandag den Morgen kom Capitaine Michelsen og nogle Skibere fra Lübeck vare og til Middag, da det er et almindelig Ord at raabe Hurra som dagen dig er glad og frejder Krüger. Vilde jeg og af disse officier have Lost, ned og lov i Lasten, at raabe. dette Indfald Jomfr Agerbech Jeg ikke ved at Legge mig til last, og Kaldes det dick, Fill, rund, Fyen Bröden, Bonden, Jomfruerne, Kirken etc. Dagen i Forveien dig dick, skal jeg af det Lerke compagnie og Skab bevise, at jeg drak mest Øst øl, som jeg lod Lade hiemme fra, og Fielden Vin Jeg det Kand ikke i mindste maade mig paaligge, at vare drukken, mens vel Lystig Jeg vil som Lystighed er tillads i et anstendigt Selskab; dertil med skal jeg med mine Fire Selskabs Brödre Jomfr Agerbech at have vært Jeg drukken, den af Brødrene, at det har Lobet Jam ud af Lasten, og igiennem Nesse Borene; det og Studiosus Petersen Capitaine Michelsen etc. Kand bevidne, at Jomfr Agerbech har vært Jeg drukken i Kroen at Jeg maatte Lade hiem om natten Klokken 12. og Jeg dager

Brüg

Kvinde? Jeppe Agerbech sagde jo selv i Dag
dags paa Frederiks Borden, at Jeg skulde have
28 ß Brændevin og maatte Lorde Fem
mer paa Lager Jeg selv til sig, i Tanke
at bestemme mig, mer dagen derpaa
inden. Jeg Tænder sig Pibe og skuld
jeg se ud i Jens Kongl. Mayst. Gade og
observere Tilfældig, og dependere Dem
ingenlunde af Jeppe Agerbechs forskrift;
men af den nyeligst Jens Kongl.
Mayst. Jeppe med vedl. Velbaarne Jeppe Com
mandeur Jens Politie-Mester, og
Jens Velbaarne Jeppe Commandeur ester sin
nyeligst Dispensere inden at forlade Ager
bech derom. Jeg mestre alt paa ikke at
jeg jo skulle vel forbemelte konelle
Fruentimmer, men naar et skal til
Lagers mig som en afskyelig ting, hvor
for skulle de Jeppe Agerbech Jens Præst
paa Almegaard paa Bornholm med sin
dyr appetit?

Ved ester benævnte Selskab hos Jeppe Lieu
tenant Grolow var jeg omtrent kl 1 om
Natten, gik derpaa Hjem og Lagde mig.
Stod igien kl om morgen kl 7. og ved den
bestemte Tid gik i Kirken, og den hele

Dag

Dag: de anordnede Timer laste for Børn
Langfredag paa følgende dag som var Pe,
vredagen, in Fig Tiden var at absolutio,
nen angik da jeg og der var tilstede ved
den forretning, som og om Pindagen,
Dom. 2. Adv. og da forrettede min Fornemste
da Herr Hagerbuch paa Touchierede mig i
sin Prædiken at det var grædeligt og for,
argerligt at jo gaar skulde mig for en
grønskelling, som deres Ydelsesmagt og
den hele menighed vel hørte, repeterede
min Prædiken ieg Dom 1 Adv. Luther Postil,
ved udlæggelse at touchere mig paa:
dette forvarsagede, at, naar all Kirke
Fornemste var forbi, og Herr Hagerbuch var
udgangen af Kirken, traadte ieg til=
med paa Kirke Gulvet og sagde: Deres
Kirkelighed undbeder at ville vinder sig
denne dages Prædiken.

Derpaa ieg nu forrettede mine fem
dage Prædiken, Løverdag, Pindag, som
den hele Festinges indbyggere kand
bevidne, Jeg mand jo saa usand
færdig Herr Hagerbuch angiver mig, mand
kand skriver at ieg har holdt saadan Fisk
med dick etc. in Fig Pindages nath.

Fig

Ih Dig skal ende ing allerø Sak mødigsten
at vinder Dig Sandt Frelsen at skal
ing om formedst giøre, for Biscoppen
referere, og Brider dt ikke imod Subor-
dinations pligt som Herr Agerbech forregiver
men tout contrair er min pligt at andra
ge for den Geistlige øvrighed, naar ingen
ender vil, skal Paavel Sandt Lærdom
som, som alt andt er anstendig angaar

Men den natt i Aar 25 Dec., som Herr
Agerbech beskylder mig for, at Jeg skulle
vil afskyelig og formasdelig, da ig udi
Sandt og Sandt Christendom praxerte var ind
Kommen full, Drankelevt, Slaat i Bordt,
Sunt og brugt ubegrundt ord om Som
Dig Sandt sigter; da vill ig ikke opholde mig
ved beskyldningen som formasdelig udraa
bes. Dg Herr Agerbech selv bekiender at
ikke Sand eller Sandt Christen var Sten
ne, mens sigrner, for skilde ig om
Jeg stred var, uden formasdelst, Kunde
Slaat i Bordt, alligevel at ig ikke Sorg,
men Fatter Gamme sigrner Dig Bordt;
og heller er Drankelevnen nogen formasdelig
Dg at gaar i en Krue uden at Danse
og Trampe, Kand vaer ligemaael mig
tilladt saa Agerbech, som Agerbech saa mig.

M Dg

Jeg sidder ved Arnebrød og da vi begynder ved
i Klagen Navn giver. Jeg vil jeg først vi
bliver alting spurgte at passerede for Ager-
bach. Jeg gik ind til Herr Agerbach i Land
at vilde bede ham om, at hvis Land var
min afskedt Løsker noget at Sette, Land
da vilde vinder at i vor vin, og ikke
Jeg publique tortere mig paa skrækkelig Maaden
Men da jeg nu kom til Herr Agerbachs
var ingen Stemme, som jeg saae, uden
Land stander ligger som Død og sjæl. Jeg
Jeger vanlig god opstem. Det svarede Ligger
er mildt, vil Land være saa god at
Sætte Dig ned. Tak svarede jeg. Er Herr
Agerbach stemme Venster ig, Hi ig vilde
tale med Ham? Nej svarede Pigerne. Vil
Land Nogen Dig en vise Sebast. Ja ved
svarede ig. Nogenede saa gjerne, og da
ig Løsker Nogen den, Jeg ig Ikke til
Kunster eller Din-Kondren og Jager.
Jeg maa dette ringang, Hi Herr Age-
bach har saa ofte drukt Øl mig og
vandt Øl mig saa Længe, men ig
Jar dog ikke faat mere Betaling
derfor end en Skilf Øl Pigen Fader, men
det er Lige got. Men Jeger ig derfor

Hans

Da Herr Agerbech's Vogter efterat have besøgt mig paa Fredens Borden, da skal jeg [illegible] paa Herr og Madame og i det Samme Vatter Sommel ringe paa Døren: giver Sammen ind for Bidstyren; og derefter gik vel en eller to Gange over Gulvet, og med det Samme bad dem, om de og vilde gaae ind og see paa Billet. Hvorpaa de svarede: Vi tør ikke, fordi Herr og Madame er ikke hiemme, og vi har ikke Lov. Hvorpaa svarede jeg: det er ret at i giør; og bad dem paa god natt. Altsaa vil jeg erbyde mig til for den respective Part, at giøre min Pligt paa at det er alt den allarm jeg har giort i Herr Agerbechs Hus. Kand jeg altsaa ikke begribe eller udgrunske af hvad raison Herr Agerbech's Vogter strengelig handler imod mig, skiøt da jeg kom venlig ind, og gik venlig ud. Og da jeg nu var kommen uden for Agerbechs Port møtte først Madame Agerbech som jeg først tilsnakkede venlig, derefter Herr Agerbech som jeg og tilsnakkede venlig, god aften Herr Agerbech, dank Svarede Agerbech, og vendte sig strax imod mig, og Vatter Staden i Byggen

Hvad

Hvad er Klokken spurte madame Agerbech?
Jeg svarede: en Qvart over tolven. Hvad er
Hun da vaer for nogen Qvart spurte Hun
atter, thi jeg har ikke vidst af Tiden. Jeg
svarede paa en saadan Maade at vaere
vindskeer jeg ikke om jeg sagde sandhed, eller
den for vaerst; hvilket faldt mig saa ind
saasnart i samme Øieblik at Hun svarede:
at Hun ikke kunde see paa mig, som Hun
ellers pleiede; som og i samme Øieblik at
at Hun dirfore kun sagde i mit Øre:
at Klokken var gik nogle minuter for lang,
som, Hun skulde vaere dig at Hun kunde
faa at giort vaerre. efter Tagen og Afgang
bad Hun mig, at hvad Kaldet at Hannah
Catten og oprørende Potte-glasset, som jeg,
Gud vaere ære! ikke er begavet med: paa at
Hun jeg skulde ellers allvorlig, da begyndte
var Hand mig som at gribbe meningen:
Hvor jeg mild, som naturen egentlig har
dannet mig, da begyndte Hand mig
fuld af Hannah Catten og oprørende Potte
glasset ellers at som en Hund der staaer
og gaaer. at hvorfor jeg da vilde bære mig
ad med den mand, paa er jeg ikke farne:
og mon Herr Agerbech' som den Tid Kaldet

Hr Rate

Natte, da Klokken allerede var 8½, laae vi endnu.

Just i denne Tid ved 8½ Tiden gik jeg ind i mit eget Kammer, og da kom Løitnant Lieutenant Kisbrich's Tjener med endnu en Officiers og Capitaine Nicholsen fra Lieutenant Kisbrich's Kammer ind til mig, og da, som Capitaine Nicholsen er en elskværdig og musikalsk Mand for sin egen Fornøielse underholdt os ogsaa paa en Fiol, saa vi noget Kammermusik. Derefter gik hjem Klokken imod 11, da vore kom Løitnant Lieutenant Ettgerbach's Kone, hos hvem jeg laae i den Tid at jeg var i Land Kammer var da min angiverske og Kandidat Selskab ligesaa lidt Tilladelse at vidne, som den ovenfor omtalte paagl. 110 at 16 aarig Kandidat administrerer, hvorfor jeg naar jeg altid kan nøies Løitnant Lieutenant Kilkinen giver og overbeviser mig at overgive min Fod Vagten. Det var og ikke mig som Skyld og Landets Vogter, mente Løitnant Lieutenant Grolow, som med sin natlige Kone kommer uformodentlig ind til os, og satte sig forvarende med sin Kone mod Vagten, hvorfor Capitaine Michelsen sagde at det maatte jeg gjøre Rede ud. Saafidt Løitnant Lieutenant Grolow negerede og nogle gange for Skyld Skyld skal Vagten: dog saa min Kone

Kone

§ 4 dning, at ikke Forsten skulde dømt sig selv
vare, lod det blive, dersom Jagten var ret
jo saavel Tegneren som Forsten. Alt
saadan er gaaet til den respective Part i
Byen, hvor navnlig Herr Agerbech vel
ser Lovens pagg 913 selv og ellers allege
rer. Jeg undertegnede, mig da giorde Vand
naboer om ved ofvenbel Rand vidne;
Hi imod Jens Jensen Feldred, vidnemaal lov
ing allerunderdanigst exiperet, Rand og got giör
at der blisver undersøgt at recognoscere
Vad forestaaer, da de vare Lenge, Jvert
ved Forsten, Jvert uden for Vindueet
og 2de Sec. da ved Herr Lieutenant Grolows
Dør stue blev vendt. og da blant an,
der blev skrevet Sonne Jens forbrydelig
dersom, at Jens ved sidste Jagt
en rende i den vene Fløi ved Eigt, som
at med ved Hr. Laur og dig den for at
Jer Vad der passerede. Og da nu Fløien
ne Vandet løber Jens ned dersom Jens
Regimendt Herr Agerbechs forretningsmænd
at Folde Jer dør og Forsten Silvig Lod. de
uden er det villig at Jens Jens staaer
de skrevet Vidne saaben dig nidnatte da

Herr

Ih Jeres er Jeg en itvorlig Natte Løben af
Hovedet, ved Lige Som de nvorlige paa Born
Kolm der Jöngste Jom en natten. og Jom ig
en Jaare bekraget, Jeres Agerbechs med
mig indgivene Klage, og ville bräde med
Jeres Lieutenant Risbrich, Lieutenant Grolow
Jeres Feldtjener Langhorn et Fru, Jomfrue
Kofodt, monsieur Langhorn, Jeres Auditeur
Petersen, Fru; Feldvibel Sönne, Fru; Capi-
taine Michalsen, Jaavel at alle de gravamina
Jeres Agerbechs Jag bekjendte mig Jom vore
en Jandferdige, Jom og at alle de gravamina
Jom Jand af mig er taxeret Jom, vore Jand-
færdige. dog Jaaber de ved Langst an,
Bendigere Jom Hr Agerbech at Jand, Jiid Jand
Jaaber noget paa min Opförsel at Jige,
ved Kierlig advarsel Jaaber vindert mig,
derom. Ihi de bjeder Jaavel Jand Kongl:
Majtt: Lov, Jom de nye indgangne Pör
Kr: Art: bevare. I det övrige beder jeg
ydmigst at mi Pitten ikke maae tiene
de Hr Agerbechs at Jöge noget Jamme, Jom
Jand person ikke Jand vere graveret noget
ved, og Jalde vidnere tiestedes at vidne
Sidi Borgen Jom med dette mit vedstandt
ikke maatte vere conform, Jaavinvel jeg

Jaa

Ih Ihre høste maadne protestere. Saar vidt
felt, at Jorsøm ing er forsøgt Sattelig
længst mindre inclinerer dig proces, at
dennes Dag saa bryde Sider mere videre
ophøjere maatte vedbygge. Reserverer
mig ellers alt det Jom dig min Dage
forfaar og saa ank saar det forsøgte
giørs kand eder tienlig. Med forblivende
Deres Velbaarenheds ydmygst underdanigst
tienere
Christianssø d 13de Dec. 1756. Jørgen Jagsøen
Lest og paaskrevnen udi Retten testerer
Christianssø d 13de Dec. 1756
C. H. Sibold. Jd Petersen

Samt Eiserende Fogeds og Velbaarne Hr
Commandeur at oplæse et ankt doc
ment contra Herr Lieutenant Grolow
et Kisbich indgiven af Herr Agerbech
Dateret d 9de Dec a.c. saa som og saa vidt
Retten blev lest og paaskrevnen lyder som
følger. Foged og Velbaarne Herr Comman
dant Sibold var velsignet! Deres Vel
baarenheds vord at jeg er en fremmed i
Festningen, deres Velbaarenheds kand Herr
at jeg Jom aldrig forhen har vedtaget en
der Kiøgt Retten er i Højeste grad van
kundig i denne formalitater, dersom er det
Ih Kom

Jeg kommer at ind i min Klage ogsaa paa Politihuset blot bemærke mig, at man vilde Dagsvidne Jørgen Hansen paa den afskyelige Maade, der er skeet i Sag, i Lieutenant Grolows og i Lieutenant Risbrichs Tilfælde, idet man ikke forhørte ham i Følge Kriminalloven af. pagt 24. af 49 og 50 Sider ved mig ind at være tilbageholdende for Politiet andre Dage og ikke bestemte Straffe at skjelne. Jeg ikke! Da at være tilbageholdende saaledes betegnede mig ved Adskillelse, at give Dagen anledning for Politiet til at høre ind mig ikke i Følge Lovens pagt 30 af 2. at Aftenen Dagsvidne Jørgen Hansen af den foranskrevne Forhandling og Lieutenant Grolow, Lieutenant Risbrich som Dagens vidkommende, ikke vilde være tilstede ved Sagens begyndelse i deres Sted Jørgen Hansen i deres Sted. Da den Første Vidne Skipper Michel, som den ikke Dag, Søndag og saa en Mandag saa med Flid og personlig tilsagnet Forhandlingen imod Kr. af. pagt 38 af 88. men siden min Vandredygtighed i Følge Politiets formaliteter har hindret mig at være mig ved, saa meldte jeg Sagen som Dagsvidne

Svarede

Hvert som Hiffver, Grolow og Risbrecht som
vedkommende og Hjemmen som Bilzer, in,
lig Vidnerne forklaer Lund og ufvorvs andet
i foranstaaende. Tagvend og Lieutenant Grolow
saer brudt paa en oftstyrelig maade i og uden
mit Fred, imod gudd ord Matth. 5, 33-37,
Jac. 5, 12, Syr 23, 11-15 Lov. pagl 865 st 1 og Kr. st.
pagl 2 st 3. alle saer de vanfelligt Sabbaten
med vaer Lade og forbud dig Midnatt den
2. Sondag i Advent, dette vi imod st 3die
Bud, mod Loven og forordningerne om Sab,
baden og imod Kr: st: pagl 4. st. 8. Tagv,
vend og Grolow saer ud forunt mig i mit
Fred imod Lovens pagl 911 st 2, ja de saer
grelig bespottet mig imod Kr: st. pagl
14 st. 26. og dømmet paa min mellom Dagg
imod Lovens pagina 913 st 6 og Kr. st. pagl
11 = 16 st. 16. Jo imod saer Grolow i saer skiorte
og bugen udadvent mine Øren paa ga,
den, ordnen lovt, og som ovdt gaaer
saer lange Lovt i en st bedrift Fyldevin
imod Kr. st. pagl 19 st. 38. og pagl 20 st 39.
Tagvend saer skenden sin gevaab ofver Øre,
ren i Kirken, i sit Fred grelig be,
spottet min prediken, u=anset jeg
inden Sigvn uden st gudd Klaer ord Vej,
leder mig til, i Jaw i grund texten.

Hvilke

Dette og andet mere som vidnerne bør adspørges
er det ing Høyere vilde Actum paa, men i dets
sin mangel bevend paa andet og begjærer
under Dig exempel og oplysning Dom
og Actum, als som nogen behinder at
saa vel i Dagen Dig. Jeg vilde ing
med all skyldig veneration er og will blive
Deres velbaarenheds allerydmygste ringe Tiener
Christiansø d 9de Dec 1756 A. Aagerbach
P.S. fornemmer dette bedre ing min Klage ogsaa
d. huses maa Daar ved magt, item at
feldskiær Jens Langhorn med fler og flere
flere, vilde i det ringeste skriftlig melde
sitten, som dem lod dem indbyde til col-
lation de forangrebne begjærte og vante.
A. Aagerbach

Læst og paaskrevnen udi retten testerer Christiansø
ansøe d 13de Dec. 1756.
Et. H. Sibold A. Pedersen

Forpaa lisvende Jens Lieutenant Grolow, som
var til Stede, lund replique udi retten som
blev læst og paaskrevnen, lyder som følger:
Lad Herren Aagerbachs Klage er anlangende
de paaberaabte Lieutenant Grolow, at naar
Jens Aagerbach nogen imod mig har at an-
drage at jeg skulde forurettet lund person
eller Ære, saa har lund det at andrage
det udi sin Klage uden at beblande det med
andet samme vedkommende ting. Lund

Lidstrøm

Kiendt at sand Kongl. Majtt. for at være frie
og at holde sig fra alle ting som vrent ikke
vor rente Kammer. Jeg er ingen Procura-
tor mend en gammel officier indrømmer der
for ingen lunder Agerbech den frihed at agere
sigtal imod mig; thi at jeg kunde dricke
mig en rus dend gang jeg indtil for-
sømt i min tiende, og kund bebreide
Agerbech det samme, dog mend den forskiel
at jeg dricker sammen og ikke dem
men Agerbech ude i Kroen i brendevin
saa skiønne Michelsen, Michelsens dyr-
mand som er død vidt item Jørr Andi
reas Petersen mueller Landsorge Jørr Ager-
bech Liem, skiedt er stedt imod Kr.
Kr. Art. 2den pagl 80. ad. 268. Jeg jeg
for min person sinnger eller vrent tiltaler
dennem saa Jørr Agerbech indtil at giøre
thi alt saad sand kund forebringe ellers
som ofte mig ikke imod Kr. Kr. ad. 2den
dende pagl 79 ad. 266. Min velbaarne Jørr
Commandant er vorden gode Politie Mester
og behøver Agerbech ikke sig Politie Kunst
at undervise eller Lade undspionere saad vidt
mit eller andres Embede strecker. Min
Jørr velbaarne Commandant er ikke
allene, som kand Lade mig tiltale vaar
min Ejendig dreder sig for vidt, og
vidt sand diversion overlader jeg mig ogsaa
ikke allene. Jeg derfor ingenlunde der-

ver=

Høyvelbaarne, Høyagtede og meget Høytærede Herr Kammerherre og Amtmand!

Med en særdeles Høi Høytagtelse, som og Deres Høyvelbaarenheds mangfoldige Dyder og Fortienester af alle retskaffne Mennesker ere Dem vitterlig, har jeg den Ære at indsende Dem denne Skrivelse, for at erindre Dem om Deres Løfte, som De mig gav, da De sidst var her i Byen, at De vilde skrive mig til, og underrette mig om Deres Velstand, og hvorledes det stod til med Deres Familie, som jeg ønsker alt det bedste. Jeg har ikke siden hørt noget fra Dem, og kan derfor ikke vide, om De har været syg eller ikke, hvilket mig dog ikke kan være ligegyldigt, da jeg ikke kan andet end ønske Dem alt det bedste. Jeg har ikke siden hørt noget fra Dem, og kan derfor ikke vide, om De har været syg eller ikke, hvilket mig dog ikke kan være ligegyldigt, da jeg ikke kan andet end ønske Dem alt det bedste.

Hr. Frederik Langhorn med Land Krig og
Admiral Kofod af 2den Compagnie. Vi
maae herover dvæle og Tid strække med
en rundan og bevise ikke mandstrengi
gere en honette officiers alle andre Land
mænd bekiendte, saaledes vil og Tid for længst
honorable i Sin maade at vinde et glat
Sinn uden debauche, med at Hr Ryerbeck
vinder Dig huld udi Brandreim Tid er
om natten Kloden 12 og derover maa
Leder Jan Sinn, saaledes jeg med mange
andre vidtstrakelig Land bevise i for
gotten ogsaa jeg ingenlunde at gjøre dig
bech vrede for, saad udi mit Brev for
dages i Sin stand Land dreven ikke for
nemme, Vi i Sin fald Land Land tilbage
mig Vidne Land er Sin dritte Kiær og
Lærer dermed imod de nyrdte anordnin
ger nemlig Kgl Ry. dat. pagt: 79 & 268 og
pagt 80 & 268. = Som dertil Lyksalig og Val
bragte Herr Commandant Gaar jeg
den Ære ærbødigst. Vi nyde den
Lyder under Land Gouvernemente at
søge de ønskeligste Forandringer i
Skriftet, og Land vær at se nie forskrev
ne imellem Tvende Kunder ere Vi
Sin er Land Kiærligst for vore fælles
velfærd Sin dertil at se ikke noksom be
kiendt, og maa se dritte Kiær, og dog

med

Ihmed proces Löbende Forsk, Kommer sig
ved saa exempel og store mennisker kierlig
bed. Der saa tilsyn ikke mest ob forbinds
at undgaa; at se overalt, og saa ved kis-
bengsen tillads at undgaa, om Tirsdag at
naar gud dimitte allerede er absolveret,
gi[ve]s ved i Konets Pigtal; Ihmed
se det ikke Ayerbechs Sag at saa tale
Ayerbech vil vorred ihmed tilsvinge sig
en vyndighed, som Velbaarne Herr Com-
mandanten allerede er underskrevet, og agter
ing Ayerbech derfore ingen Vaar vedkig
med recommandere mig ved Velbaarne
Herr Commandantens Naade varmeste gravitight
bedendes at Herr Ayerbech tilligemed
underskrive at saadan sin skrive sig ind
ved at indspionere saad ved mit Fra-
fravarelse, skiedt at vere stemt ig ved
Velede Herr Auditeur Petersen og vogtm
Monsieur Tagevarde sige Bord vil bevi
Pr. Z Herr Broder ing at drage Velba-
rungd ester Kriegs Lou videre fortsatte
mig ved en videlystig process ved sin
Sag som Ayerbech ikke vedkommer
Christiansø d 13de Dec. 1756 C. L. Risbrich
Last og vandsteenen ved Velby testerer Christi
ansø ut supra C. H. Stibolt J. Petersen
Herr 2

Ved Forretningen forelagde Hr. Commandanten et Document som Hr. Regnbrechs Sager indkiendt som Bilag Lit. A og paaskreven udi Sagen lyder som følger:

Høyædle og Velbaarne Hr. Commandant og Commandeur Arbold ved Pelsigen!

Eders ing. ydmygst andrager undertegnede Garnisonen om Skudpenge Aars Lønd i følge Kr. ord. pagt 19 ord 38 og derfor at saura pejor est effectu. Kommer vor sag at vedere ved Dommere Habac. 2, v. 15, 16. Syr 26 v. 35. Jvor gaaer ordet Aand i Forbindelsen at Hr. L. Petersen som imod Kr. ord. pagt 72 a. 169 bringer den udringe, skal vedre blevet mygt forbittret paa mig. Jo at Lønd og alderne Far i mod Kr. ord. pagt 2 ord. 3. giort mygt Skade allegerede ord dig forraadt. f. e. Jeg ellers Pen Kaaret for allmuen ved Dagen Slag, imod Kr. ord. pagt 38 ord 88, og pagt 72 a. 168. Jeg indbeder andrer og bevaaret andre at paa andre Forslinger imod Kr. ord. pagt 4. a. 8. Jo Jeg vindelig: Jeg Lønd og siden Jeg Lønd bestimmet mig, og som ordet gaaer, overtales andre dig at giver ved Dommen, imod Kr. ord. pagt 16. a 30 og 31. Jo ordet gaaer at Lønd vindelig Far med Troft mig med Fryd i Kaarlin Pagstads

Pfarhof

Examinatur. Vidner Rand Corporal Anders Christophersen vorn og meldt; Jeg følger derfor først at jeg maa examinere vidnerne imod Herr Petersens person, saavel som de andre og de paa klagerne Skrivelse, og derefter den høiedle Ombud mig Deres Velbaarenheds Befalinger imod en mand der ikke skaa vor Jo regen Ære for retsgt, og saa vil overtyge Ord og Dom og Skrivelse om nogle Tider overfuld Lieutenant Kibrich i Jo Logie. Fad maa jeg da ikke gøre for! Velbaarne gunstige Herre! maa det jeg, at jeg nyder den fuld Taugrund Beskjed! Lad mig gaar i mit Embede Jeg skjer for saare, som Herre og Dyre. Lad ikke mine Tilhørere Jeg Hjende og Fiender drage mig. Jeg vill igjen være deres Velbaarenheds ringeste og ærbødigste Tiener Christiansø d 12 Dec. 1756. A. Agerbeck

Læst og paaskrevet udi Pelten Christiansø d 13 Dec. 1756. J. H. Stibolt

Og fandt dette Document at være imod Auditeur Petersen. Da Auditeur Peter- sen reserverer sig saa replique. Corporal Anders Christophersen var udi Pelten lig Arrest.

Velbaarne Herr Commandanten forholdte da

Da Jørr Agerbech mod Vor Kr: ak: Gjvnder pagt:
79 ak. 266 og Ak. 268. og i andledning af
monsieur Jogvard mi Jaut contra Stefning
ingen af Kiendighed dig vord at Bygen maat
te nedlegge, Jom formaander Velbaarne Jørr
Commandanten Jørr Agerbech dig resolution
fandt.

Agerbech var dig Aedv og anførte at an
klagedv mogt mergaaende ja aabenbaar
en Jandfordige beskyldninger, Jvilke ikke Kand
andrage Jom grundvolde Jvorpaa en Gjvsten
forlig Kand dictes. Kad de forrelefte
Vor = Kr. ak. angaaer, da Jørr Agerbech alde
les ikke Jandte derimod, at de Skulde Jin
der Jom Jin vit; ved vindvedr Ager,
bech at forargelsen og opførselen Jom paa
anklv er grueligere ved at den videre
vedkörlig Drafs Kand opfgaar; de vidni
Jaa Jaar Agerbech, at als dette mergaa,
ende er en Kriegs ak, at Auditeuren
ikke i følge Kr: ak: pagt: 91 ak 15 observere
De at lade Bygen opfkandte De Simplici
et plano, Jom der vorde at vinfte af
den Pouifte Vor = Kyndighed, vorde og at den
en Dale mraadv er at axioma, Jom i
andledning af Kong Justiniani Institu,
tiones vilfor proceslig form, Jom Lastaar
dende, at Bygjeren, Kvor meldet Jaal
land paa anden, og dersom dem Lader vid

mere

Imod Sagens Klagen. Sonner axioma ve
gaaende dig at Corp. pagh: 50 a. 7 forbyder alle
vit Løftighed og pagh: 52 at 9: indst alleene forby,
der alle Sporalum indflugter som hindre
videre føring, men ved og selve dem
dreyer. Da var gaaende Forfor
Agerbech sidste gang begierde dem at be,
vise sin andragende: men siden min
Ret er mig nu saa got som stilt,
saa begierer ig en skiftsendig Dom og
alt det som er i Sagen Lagt, under Rettens
Landre, og billiger pas for min Con Clare
Cutichens at vise dig Riisbrigaard med for,
de Lejlighed som ovenfor Rand, og derpaa for
vigede Agerbech fra retten.

Saasom nu Retten finder at Auditeur Peter
sen er implicered af Agerbech med Klage og Rette ingim
Rettelse, saa skal Auditeuren ikke Rand føre protocol
saa skal Auditeurens replique billiga med alle
aiter overhandle dig det Kgl. Combinerede-Colle
gium, og General-Auditeuren
Kiendt: dag Rettens ov Slutter og endre
Stevnen Christianshøn d 13de December 1756.

C. H. Stibolt

H. B. Wolffen. O. Sonne. Petersen

Vitterlig at være conform med protocollen og
original Documenterne testerer.

C. H. Stibolt.

H. B. Wolffen. O. Sonne. Dag

Fredag d 28de Dec. 1756 forbandledes Retten igien
under velbemeldte Praesidi og Assessores, da actis
ne med protocollen og original Documenterne
blev confronterede og derved vigtigt mere Pla
ads fandt allesteds, hvorpaa en Copie fra
den Herr Aagerbach tilligemed Dag for Jacob
Rose Caroen Citchens blef tilkiendt. Hvorpaa
og Hr Auditeur Petersens sig udi retten gjorde a.c. forbeholdne replique, saavel paa
Herr Aagerbechs Klage, som og paa de Herrer
Aagerbechs vegne ville udi protocollen med
bemelde Auditeur har Lov tilskrive; i dag
udi retten lest og paaskreven Dom følger:

Vorgiælde og Velbaarne Herr Praeses,
Velædle og Velbyrdige Herrer Assessores
Hvad Fredrum Herr Aagerbechs Klage dato 12de Dec.
a.c. saavel som paa de Jacob d 13de ejusdem
lod tilskrive udi protocollen imod mig Jan
ig udi samme sidst reserverede mig min
modvordige replique

Jeg falder da i første formindring
denne Fredags udsiend. Denne Mand er paa
Island udi sin dom, som regnedes udi
Skyldinge ting; hvorimod samtlig Jordebog
Landsted er udi dem: og hvo kan ikke kiende
Aagerbech for mange aar siden?

Mend at jeg gaaer dig Lagen paa ponere
denne min mand imod mig udi Jacob Klage
at jeg er blevet forbittret imod dem, fordi
Jacob predikede imod drukkenskab. Var jeg jo
en ugleer og daglig tilhører, da kunde man

Jacob

Jeg har den Ære
mig, at de Kunde forbryde
da jeg selv har en afskyr for Hjelperne. Men
Vidner behandlinger, sielden Gien, Jeg troer nok
for vrimmelig denne Mand begyndes Sag for
tilbringende. Overalt falder Sandhed og
følgelig og Sag Vidner, som vidner imod,
ligt skal demonstreres. Uforskyldig bestyl
der Sand mig, selv at dømme for alle mine Ret
tapsto. Jeg vred ikke, at jeg aldrig melerer mig
med Slags Tilsmd, var det ikke Sand Dag,
og vill jeg Forsvar skulde ikke ophelde mig
Vilkerlig er det at Sand vill forbyde mig
den der Ros mine Øyne Mend eller med mine
Camerader at gaae ud Byskab eller bede dem
dig mig; Ifi Jeg forbyder at konell Byskab
ydermere naar vi dømme Jer nedbrudt og
selbaarne Jeer Commandantens permission
som dertil Jer nødvendig, i Jer Jeer indtil
videligst Længst mindre ont forretager, ske
recitationer Sand Formidi af Land Kr. Ret. for
vedragen ere Jeg ikke dig pass, at mand der
af Dydrigen Sand Jer, Jeer forvildet denne
uvorliger mand er: og naa mand falder Jeg
den mistænder, at Sand ligger Jeg vrang og
ikke dig-pass Gud ord ved Forsikkrene allegere
og explicerer, som Sand sig Formidi ophører.
Overalt vidner Sand sig som en skral og
temere Litigant.
at jeg skulde bestemme Sam: og uden mit

Item endskaft Jan med Jng, dryssa vorabow
Land ravellinet paaskon og Corporal Anders Christo-
phersen dig Vidne. Den respective Pett igiøkom
mer gondtigst, at jng ved Klagens ydelsning
udi Retten, begiærde, at Agerbech vilde tilkiende
giøre dem, som saadan vagt udi Ravellinet da
klagt skulde have stedt, at de kunde forsee,
huad for Retten og vidne. Og at Agerbech sa-
vede dryssa udi Retten: at Land Lasker Lort-
klagt af Anders Christophersen, mens vigte
for vedkom ikke af Jern, kunde vj selver
skaffe vidner. Corporal Anders Christophersen
sig vidnemaal aflagde dig udi, sidem Land
meldte udi klagen, at Land skal melde
vidner, og eo ipso aflegge en angivelse og
dog selv skal vidne: Jng kunde da med
ette vedkommendige vidner giøre protestorat,
mens som jng ikke var forbunden at aldrig
nogt mennicke, klagt om mig kunde
vidne, saa fragick jo og Corporal Anders Christo-
phersen for Retten, at Land ingen Vidner
vilde vaa klagt, vj selver vilde Land om
jng vilde staa Agerbech med Landen eller
mundre, mens at jng, da Lensmanden An-
ders Christophersen skyldte en Krone udi
mit Hoved, Lasker sagde: saasom jng satte paa
Agerbech, da vill jng sige Land min mening
paa Jins grove Arbeyder. At naar da alt skal
Agerbech kunde legge mig dig Last: og som
Agerbech idem vanskelig vaa, med sin mange
klagter og indvikelinger, at forvilde Retten og sin

At

Hans ogsaa Politi; Jan Lag ig mig den Frigd, at
nuvære vilden, at mindre og ældstere mig vil Lyg
en Anders Christophersen
Det var Jagt mit Hus meld re,
Langt mindre imødegaaet, det var inde ud,
aften, da det af mig var Jagt, allerede opfyldt
mig d 22 Nov. a. c. under de ældre Lovens pag III,
art. 21. Langvidere vedt indstevnt. Ligi da Agerbech
den Jamme aften d 22 Nov og bebøgde mig ældre
Jedvand, Jagde ig Jam mine Ord, og paa
den re overbevisning at Jand ikke dør vedt
ringang bekiendt. Ligi ig forvrigt Jam, Jvor
Jandfærdig Jand mig og andre honette personer dert
imod Lovens og Dør-Kr. ast. 6 sidende, attaqueret
og Kimdelig opmalet, ved Jand Fredsbrud.
Mend i Jær Jvor forvrigt det vap, at Jand
andre blamerede for Laster dert imod Landsl
mend Jelv bidrog dem. exempli gratia, Hilderie
Ligi ig over bevidste Jam, at ved den Tid Jand
Jadde vedt Hvad Jag, dig Jamme aftenen dato
ig ikke Jadde vedt fuld, jo ikke Jadde det ringeste
Kunde Jagen derfor. og at ig drevnede med
bedre Pomitlighed og Landsl Kunde Jige, at
ig ved 23 aar, ig nyder den ære at Kiende Jand
Kongl. maytt. ved aldrig Jaa Jert, nogen
Jaa kaldt gemen mand, Jom ved nogle
Kimer Tid Jar drukt 7 glas Brændevin.
Jvor Agerbech re det Kun alene ig Jar Jert
det af. I Jær ophørlig var det, da Agerbech
Jvad medbragte en Potte Brændevin ihvem
3 glaser dvaf consumerede den Dronke Skiver
Michelsen. og Jadde Kun Skiver og Jand Skr.
mand, Jaa og ig mag at Jaa Agerbech Jim, Kl.

den

Klokken efter 12 om Natten, da var vi ankommen
om ved Jordan Mand vilde vide dem; men
ilde vilde de lade, om ved nogsteds Sam at nyde
de ved Land giver Sam; ved vilde vere nogle ma-
liciøse, om ved vilde beberyde Sam de Dine-
mend ved forfølde Sam de ikke, for at over-
bevise Sam, om Land ogsaa onde og forargelige
Leute, Jom ved Jordan exempel forregaaer
andre Steds ind Land Canaan.

At Land indbyde ved himmelske Lod dem Val
baarnged er n=nødvendig. Ski for de første ve
de i gemmen falde, og fandes Azerbach jo ikke i
Stand dig at gaa giver de ved skilde Vare ind
Vogde Sam; for de andre maatte Land jo Vare
de ellers Kaufe at Lo Jom Penge Vare ikke
Ski en Kultrong Tøver, ydermere Fredag
ved egen Kiss dig Mad gød ellers de gaude
ved Sprog. og naar ved vill bygge Land Vare
nogen, da skal ved Jønderlig Tro en Mand for
mig Jom Land Vare igjen.

At Land melde, at ved dræbte Løv min Kone, item
at ved Løve Lieutenant Risbrecht Vare overfaldet
om Natten ind Dag og Jomme etc Vinde Tyde
ligen de mine Jammer Ord Fredag og vender.
Ski Vad min Kone ombringe, da Vare Azer-
bach Eigtskab beskrift Fruden for velbaarne
Løve Commandantens Familie, item for Val
ede og Velbyrdige Løve Lautzelin Raad Schildt.
At min Kone skulde vende Lod Azerbachs,
ind deres Hus, og bekræft dig over mig
da deg min Kone Kand gad giver, ider at Vare
vend ender ind Azerbachs Hus, Jaa længe
Land Vare vend Løve Frost, længst mindre da,

vend

hvert der, i samtrende sig at bevæger sig over
ikke de døde i vandet med slige i Landsbye
imellem mig og min Kone? i fald vi begge
ikke allerede samme saa at det var Agerbachs Jo
Jomfru og onde Ærelt. Ej om min Kone vidt
lig saadet bevæger sig over mig? som dog ikke
skeet er, og vil anledning saa vandt sig
kunde da ikke Agerbach i følge Loven og Ær
at med Venlighed og Kierlighed saae vendet
mig herom, skiedt dog aldrig er skeet, og
samme, med gode Ord, aldrig skeer skal si
ved Ligsidet sig. Ydermere under Løjtenant Kisbrecht, saa er det Sandt at vogn
mig forstaaelse saadet kommet os imellem
dog siemd Agerbach saa bero skeet: men at der
ig skulde traderet saa med Vold og Tvang ek
skrumeer om, natte tiden saae overfaldt
saa? Salvo honore for Retten og mine re
spective Herrer? at sigter en usandfærdig
Mand og Løgner om mig. At vi var vrede
ver saa ing allerede sidstaat. Agerbach
som kand dømme kan sømd vilde søge
at forliger os, saa i det mindste at saae
noget skeerligt ud af sig; skrumeer saa skee
de det ikke af egen drift, men paa anden
ved i saa Velbaarne Herr Commandantens
paamindelse. Men saaledes var denne for
lige proposition Agerbach gjorde Kisbrecht? om
lig saadt sigter sig Kisbrecht: Vil gaae ved Dag
med Petersen, Ej om jeg var udi Petersens
sted og jeg skulde komme saa vred skyld udi

Mrnogen sorred, min Fitter mon, da vilde jeg først
dydig spyde ders op. Da Herr Lieutenant Grabow
og mon sieur Peder Langhorn kund vidne, at A=
gerbech' Folk har brømmet sig af, at have sagt
dig Kisbrecht: at om Kisbrecht ikke forliste sig
med mig, og Agerbech' da var ude mit Red,
da skulde Kisbrecht massacreres. O Gud, en
dydig Frest! Mend saad maa mand fremdr
Lob Tenke om saadan Frest, som vilde at Kis=
brecht og jeg for lengre tiden skulde forliste os, at
blive med mig d 12 Dec: saa ublue ude i
Candale har taxeret Kisbrecht for denne for
lig, ja giort sig ikke allerstor umage at
encouragere Kisbrecht dig dyr revenskab imod
mig, mend og saa med Frue Kor villet for=
nolde og twinge Jom dertil. Og in summa
oprigtere Jand Jrouden Dag som ingen under Jom
mere Jam ved, i Steden at Jand som Frest
burde at tiltyde dig venskab og Jored.

Jaad vill dog denne nærværige mand vel sige
med at at Jand begiærer, udi Jans klage
over mig, at jaar udi Jans gaarde saa stor
Jom tyve og Torne? Vill Jand ikke sige, de Jaar
stor skade. Jeldst dog er en Jand og ublue
grov beskyldning mod Velbaarne Herr Com=
mandanten.

Dog Jolder jeg og Jan for at Jand udi Jans
klage, i Steden for de ord: Tal ikke mine
Fiender Folk Tyske og Siden straffe mig.
Med mere grund og rimelighed maatte Jan
Jatte: Tal mig ikke Folk Tyske, og Siden straffe
mine Fiender.

Hw

Hadde nu da Sag ing dig Klagen i sig selv vill saa
nu; ini sammen nu intet gravamen, end at ing
et nu ogsaa i sig selv usamt. Sand ordene ini
klagen, hvorved Land vill bevise den, nu: Som
siiges; som ordet gaaer, og vidner ogsaa allerede
ibr ord, Sad Jungvrou og indforstanden Land Sar
med den gemeene Mand Sar ved Stedet, derpaa
gaaender sig Land Eidsdal, og dennet Lober Land
herred.

Og som nu Anders Christophersen intet kunde
vidne, og heller ved staar, at vider nogit vidne
nu mig dig Agerbechs fordrel; saa begierde
Agerbech dog at Land med denne Klage ikke
maatte Land Lensmand, mandlig at berøve Sellen
dend Auditen.

Land maatte da Sille saa nogit andet; og da
maa ing vel sige crasse ignorica eundo! Thi
Land taxerer mig i følge Land Kr. ab. pag. 91
ab 15. og at Saer dirigeret, procesen som sker
lutter. Dig denne Sag sidder ing mig da i sær
delehed med forbaar og vanskuender Satisfaction
Ej Land i allermindeligsted Sar ved Stedet veer
fornden Land Krigs articlerne. Neder Aller,
naadigste Konges. Udgangne Kor Kr. articler
viser, at alle saavel Land som Kor Sold, som
dependerer under Kor Departementet; skal rette
Lov, Dommer og Overdre rette Velbemelte
Kor Kr. articler. Men ing vill Sætte ikke be-
tiene mig af, at refutere Agerbechs vidtgaaende
Sætteleshed med mit rundre af denne grund
og med dette argument, omskiønt min Sag Sold

Her

Medens Sin Sandhed. Jeg vill bleive Agerbech ved dette
gen og vinde at Laud forklarer Lov og Kr. Art. som
fornden Bibelen. Laud Kr. Art. pagg 85. at sigge
tydelig, at Sömmer skal efter tiltale, hvar etc.
De Simplici et plano sigge ikke, at mand skal
neaste den anklagede Laud forbaar; men at
alting inden vid Lostighed og Krogloos skal be,
handles, at Kostede dagen Laud tillader
Agerbech som allegerer Laud Kr. Art. pagg 91 at 15
Bönder kunde actionere. Vill Laud ikke bli,
stranden ved begyndelsen af Sömmer actionem,
som Lefver Laud udi kunde actionem fremdeles:
De Simplici et plano, eenfoldeligen og klarligen
efter Fellens maade, item at der skal dages
vedbörlig underretning udi dagen: og forbyn,
dare i fraværelsen og dog den anklagede var
tilstæde den anklagede saa vidt saavel, som
som Fellen om Laud gravamina vedstaaes eller
ikke gaaes, og de Laud vedstaaes, bevises da ikke
ved vidners afhörelse fuld at affirmeres. Ager,
bech som vel tillagen sig, ikke at forstaae
Kr. Fellens formaliteter, dog dog i det mindst
Lest de artikler, Laud selv allegerer. Laud vide
som dem, Laud so vel overvejer, hvor ilde
Lidt, eller inden de passer dem saa vidden,
dighedrum; men Laud vill kiende derved for,
uden Fellen, og naar Laud rettre Laub derfra
ikke Laud vinde noget med Bagvaldsmen, som
saa Laud beg ert, vidne at actionere Fellen,
i fraværelse mig som dirigerer Processen, for

Laub

Haand indfortiden forvildelser. Dette kan jeg forsvare
ret, og var da villig med Døden forsikkigfred
at forsvarlomme klagt. Og saa vare ikke dennes
mands vanlige i vellen. Ligi kand Pallen Pallen
med mig videre anføre kand Kr. ak. pagt 91 ak 15,
mend Pals ageer dreet imod denne actione. Kand
blandre Pagter, med kan uvedkommender ting,
kand blandre personer udi adskillte Pagter. Mig
actioneres kand udi et Jevndelt Aafhumaal,
sireal, og den store mangler vidner kand kan paa
vrabt Pinner dig intet andet, end saa som kand
ingen ved sig selv kunder sige, som kunder affirme
re sine gravamina, saa vill kand dog ved saa man
ge vidners afhørelse, vil lande og mere indvider
som kand Pagten kunder giøre overdrevlig.

Dette giver Agerbech Pals Pilsinder, da kand udi
Pallen d 9de Dec a:c. lod Pilføre dig protocollen:
at kand Lieutenant Grolow skulde være dig bar
nedi Pallen, saa som Agerbech i følge deem ikke
kand føre vidner paa den ved Lieutenant Gro
low kan i Pagten. og saa som Lieutenant Grolow
med ingen gravamen indgang vedtum var kaldt
af Agerbech; saa Pilstaaer jo Agerbech kand Pals
at vidner skulde kommer med gravamina som
dog da Agerbech ogsaa ved en a post klage mod
Lieutenant Grolow Pilbreder, saa kand af
samme klage ogsaa Lieutenant Pisbrecht et
Pinger Michelsen implicerer, med Pilke vid
nerne udi Pallen d 9de Dec. skulde vidne, inden
at dissr personer var giort Aafhumaal af Ager
bech

Agerbech, lovligst mindre gravamina mod dem formatte
Agerbech's bekræftede skr. fremdeles udi Sag dags.
mine Dato 9 Dec. at dette Sar vedst og er Sand,
Forbrydr; Sand regne ved mer. Saa melder jeg her
ved mon mine Tagvandsk. Intil vidnerne forklare Sand
og eenhver andeel i forargelsen. Og hvad siger Sor
ikke det ord, eenhver? Ej vregre Sandsk og Sra
med dette ord saa at vidne mer og Sra Skuldr vidne,
om mig; ja og Sra at Sandvik Sønne Softer
vedst udi den Forsag, so vrede og Velbyrdige Hr
Capitaine Wolffs vern: omskiudt Sorr Capitaine Kiud
en Kort Tid? vill de ikke Agerbech ved nidnes
indvikle det Sand Sar ikke Aedsat for? vill
Sand ikke indvikle ved nidnes, de personer som ikke
mer Skrevne? og da Sam giorde indpass udi disse
Sandsk Sage, og Sand mod mig i dette Sette
Skrifter mere forvildes mand fra dannmark
sig Kom for at Sruke Justiniani Lov, da Sand
dog Sar udi dette Sand Sandt Sar vores aller,
naadigste Konges Lov og Kr. ak. Sverer sig grundr;
skilde Sand og vi allermindrudmigst Sader at vide
os vidne, vi Sørsvrender nogen Sordkaring af de
Pouiske Love. Softer Sand ikke Sert forstaa
af vores allermindigste Konges Lov, Sra Sver
Sand mork at det er forbuden at Skraabe eller
at Skaa raabe nogen Sammende Love. Sorom
Sandsk og Sra Sor Kr. ak. pagt 171. § 548. Ej disse
Sandsk-Love mer Sigtsnedlig mork, og Skal at dis
Sre det Agerbech ikke vilde vidnesbyrd dem
da mindre mordre, og Sandsk Love Skal Skrifstab
ogsaa Sam. Med denne allegation vill ellers Ager-

Agerbech

Ihr bich" indbilder sig nogen; mens Land Tager sigh vaar
Land denne modum procedendi, Justiniani-Lov tillegger;
til den Lov sit udlegning af Jure-Canonico.
Formand vill denne ugrundede mand da gotgiøre
at Lamum end Tagsvends og de øvrige anklagedes
Jrue paa Klagen, sætten sin got som sigh vil?
mens Land allegerer Lovens pagh 50 at. 7 og pagh 52 at. 9.
mens hvad Vigsmaal i ingen Stad sigh kand sette.
ergo maa Vagvoldsmen og saa saare frigd at Jrue
paa Stefnemaalet. Lovens pagh 31 at. 4 og pagh 41 at
2, sigtedes Vagvoldsmen Copie af Stefnemaalet
at Land deraf kand see og vide hvad Land staar
mod sig; og siden sigte, og saa sætte sig i Stand
at svare paa et Land Vigsmaal sig.
At som sine Vidner er Lam ingenlunder afs-
sætten nogen, mens nødvendigheden og Landsrets
omgang udi Tagen medfører at et mantal
indsættes sig nemnder Sessum, in sig Ayerbech
først sætter Tagen i et bedre Lyd, og sætten
dem vider, med hvilke personer, og hvad mod dem
skulde vidnes om. Ayerbech sigter selv udi Land
andre Stefnemaal Dato 9. Dec som den sist
13. Dec. at Land udi et første Stefnemaal
Dato 6. Dec. icke haver boret sig ret ad medat
Hafne dem mod hvilke vidner skal, og at sætte
De gravamina som, som vidner bør indsiger.
vidner at føre vaar Lam de ingenlunder nøg-
et, mens et skulde stee i sin sorlige tour.
og hvorfor sætten sætter de icke Ayerbech udi sætten
9. Dec. det Land i sætte sætten med mig 13. Dec.
mens vedtagen et udi retten 9. Dec. er fast sat, og
møder

møder med Vidnerne d 13de Dec. udi Retten: Jo Lar
gesøn endnu dig at indstevnet saa d 13de Dec. Lave
Feldskiær Langhorn etc.
den forbatte tour af Retten var denne: nemlig at
Agerbechs klager d 13de Dec. a.c. separate var test og
saafremme alt udi parternes og Vidnernes prøven
ca, og endnu adlagt som var tilstede Lafte
givet svar saa de samt sigted for, nemlig sepa
rat og udi sin tour: mødagen og som forbe
holder mig min replique saavel saa klagen som
sidem retten og saa saa vel Agerbech fornærlet
Jatte i rette med mig: da skuldes vidnerne vor
den afhørte
dog som Agerbech begierde udi klagen over
mig, at min dag først maatte forrettes,
saa skulde og saa vidnerne med mig først blevne
afhørte. mand svor ingen ret, kand ingen
afhøres. og formed paastaaer jo Agerbech da selv,
at sand endnu ikke forlangt vidner afhørte
med Edsvorn etc.
dog Retten vilde nu dreve dig at afhøre
de vidner udi Edsvornes et Troloves dag. etc.
da Jatte Agerbech: som nu kund forbedre
saa at giøre alting dig intet: med mit for
bedre i rette, og vigerde fra retten, uden at
vilde høre sine paaraabte vidner

dog er vel min sidst fornærlet forbunden
dig at forklare for mine respective Lensmænd, Ager
bechs proceslig- sorm. Udi de første Afhørsmaal
med

med Tagsvend Dato 6te Dec: som vor Retten d 9de Dec: blev
læst og paaskrevnen, vedrører Agerbech's Lieutenant Grolows
Kone, men ikke giver mig nogen gravamen mod Grolow, men at
vor at Grolow: skulde vidne,
skjøt af Retten i Aar af Velbaarne Herr Commandan
ten blev forfulgt: indgav Agerbech og paa samme
9de Dec: om eftermiddagen en Klage som siden
vor Retten d 13de Dec blev læst og paaskrevnen. ethvert
Skjemaal skal være mod Grolow, det var ogsaa
med Kirbrecht og Skjøger Michelsen; mend i Aar
er at regardere, at det ogsaa er mod Tagsvend
og forandres ved ethvert Skjemaal: Imidlertid
tiltog Tagsvend sig af Agerbech's indstevnte Dato 6te Dec.
som vor Retten d 9de ejusd: er læst og paaskrevnen
skiller dog er alderles imod Lovens Bydende pag
41. ad. 26. Da Sagen vill forlange af Retten at afhøre Vidner d 9de Dec. med personer som skulle ikke
er Skjemænd eller Venner Skjemt.

Meget aabenbar falder det i Øine, at denne
uærlige mand fortaliserer vor Dagen som Sagen
efter Lovens pagt: 286 ad. 6, pagt: 288 ad. 10, item
Dom-Kr. Arkt. pagt 103 N:r 334 og pagt: 318 N: 963 in
fine under er computeren actor. Herr Agerbech som
efter Sagens mange allegeringer af Sagen Kr. Art,
vill være berøben derudi, falder her dommelsen
gyen over denne pagt 105 ad. 42 og 43. Da Sagen
tør Lader sig drømme, at Sagen saaledes forvendte
at blive overfaldt actor, skiller dog er Tvivl
imod de allegerede Articler, og imod Agerbechs Fuldmægtig

Lubeck, og Lod vare at Land Krets rubede Villod
Lam Klint; Jeg maatte da ikke tilstaae at
Land var den dygtigste mand dertil, saasom
Land ikke vanyang vred nogen Soldat Love Land
skal i Retter sidde, da Land og i Jag maatte bruge
observere Kir-Kr. at. pagl 314 & 903. Og hvad mere?
udi Land Skrivelse Dato 9de Dec. sigter Land Jule-
udi Begyndelsen ord Jamme, sig at vare en Sovig-
/: et probatum est :/ Jeg Jeer ikke at Land ganske
sig Bibel sidder, Land Kir-Kr. at. pagl: 79 & 266 og
pagl 80 at. 268, item Corus pagl 262 at. 8 og 360 at
6 og andre steder anbefaler Kresten
Jeg Jeer ikke Hagerbechs Uvidenhed,
da Land udi Skrivemaade Dato 9de Dec. Jeg ikke
allagueres velbaarne Jeer Commandanten. Thi er
ord Hagerbech" den allegerede Land-Kr: at: pagl: 24-
at 49 og 50, passer sig ligesaa lidet paa eadem
Jom Kresten Riostelen ved sidstnævnte Skrivelse.
Thi en officier Jom Landsker ved Jin- eller Ca-
meraler-Kasse, vorder at kunne paa sine Jeje
og Lejnets Chefers velgaaende, er derfor ingen
nidvidner. Og saaledes denne Vindel-proce-
rator Jeer aller igiem dommel singeren paa Land
allegerede Land Kr. at. pagl 86 at. 7 /: gud trøste
os Jom Jeer, Lands recitationer af Bibelen
Thi stat convenere; jeg forstaaer ikke Grund
Textene, skiedligt Kand jeg iblandt Lidt,
mand Hebraisk ikke Dreg ord :/
Jeg Jeer da ikke at Hagerbech ikke Jeer blind ved
Land imod Subordinationen at Jalte dette Pol,

baarende

Wohlbaarnefrd Hr Petter udi de som dependerer af deres Commando og myndighed, som den allene som deres øverste er given udi Landen; jo vill indvilge vogt velbaarne Herr Commandanten udi en Sett, saa ikke quasi tacite, formene Herr Commandanten selv en proces. Hvis saa ikke udi Hr Lyndrups af den med Fogderne dato 6ten Dec indgivne klage, det kand icke vare dennem Velbr. ubevidst, hvad hans og samling degnen Monsieur Fogderne har holdt. — fra torsdag af og intil i natt Midnatt etc. at dog Velbaarne Herr Commandanten ved contrarium, at udi den Capitel om Torsdag aftenen blev skiedig omsagt, og Capitlet var endnu ikke giort; at vid de denne Hr Velbaarenhed, verdig Herren Prel, Capitlet kunde gandske pernicieus. Men at ellers ingen anden eller nogit klagmaalig var forefalden, udi dette Capitel, vidste denne Velbaarenhed vandel og Gang. Ifi vagt og patrouille som efter denne Velbaarenheds, Herr Commandantens nøiagtige ordre, maa gaae Herr Salf og Herr Dinesen omkring, saa intet ondt sport, langt mindre noget saadan allarm, som Hr Egerbech med sin negre Dreng giorde Capitlet; og deraf jeg i den Tanke at om Egerbechs Lexicon skulde formeret som end en slemme caracteer, saa skulde Hr Salf bekiage sig for Capitlet med formeld; Skulde vagten sport noget vanskendigt, da var det vistelig denne Velbaarenhed blevet rapporteret. Hvormeget da Egerbech sig, imod alle mugelige maximer at dragen den saa kaldede gemeene-mand saa sin side

og

Kong Jens bringer dem dig at undskylde hvad offi-
cier og Soldater, jo Jens velbaarne Herr Comman-
danten kunne eller ved Regtab, taler ellers
giver.

2 Herr Peder Lüng beskylder Hans Velbaarne Herr
Commandanten i Justitsen af den imod mig
indgivene klage Dato 12 Dec. Naar Hans udbe-
der sig Dyre og Herres Eidsvorn. als var ikke alle
fornøden for Skyerbach Hendi at bliver for Lasting
bundet, thi vi Jeres Herr jo daglig skage Dyrene
med skildvagt Ensfager: Herr bliver Hans
dig Kiøbenhavns Løn Penge, og Hand skan nogle
i vaare Kiøbstæder vel forbyde.

Dog er ikke den Forbrydne ved Tilbage, men
Jeres Dreng ved dog allerrede af den Tiller Lätte,
skiønne hvad Freden i følge 1 Tim 3. v. 1 bunder
liger for den gemeene-Mand; og Jens Peder sig
rettere ved sig Rom 13. v. 7. Mand Jens Hand sig for
ved Hans klager Hr. med Velbaarne Herr
Commandanten, Jeg er ogsaa Hans Ydmyge
ved Hans Forbedrere.

Her gratt taxerer Hand ikke Øvrigheden og
skadler den gemeene mand ved sine Forbedrere
Hvad vill Hand dermed sige: naar Hand spotter
og ophøjer den gemeene Mands Daglighed, imod
de Store, ved Jeres Haandgribelige Jern ver-
gaaende explicationer, som vidner imod den re-
spect Hand bærer Jens Herr og andre Øvrig-
hed: og fremdeles: naar Hand ynkker den ofr
Jens Jeres Kiøbers gemeene Mand, ved at Herr a
dem gangre, ved affectered gravad, igien dragen
Herr Hab. O! 3 Hackler! De Store sticker Hovedet sammen

Hvilken Ed Tig andt ved
Holm i Anfang med at giøre Tig Low som paa Born
at commandere? Kilder det ikke den Gemeene Mand
vaar øvrigheden skiøer Paabud Fiend=skabs ved Fre,
stelsen? og giøer den Over Caller ved Kirken ikke
en Mand? Saa den Gemeene Mand ikke allerede
Tilgyndt at Løbe om aftenen naar det er mørkt Tig
Agerbeche og Saa ikke Velbaarne Herr Commandanten der
for vaart vel sagt at forestomme Flugt ved de nøyag
tigste ordrer Tig vagtene; Saa og Veledle og Velbyrdige
Herr Capitaine Wolff Low og Herr Lieutenant Grolow
ved particulier ordrer Tig vaart underretning?

Respective Herrer! Praester og Skolelærer! Saa af
alle Low ved Stedet vedrørende maa ikke Tilkiende at Vaart
Herr Commandant er en Fader af ondskab, Ugudelig
hed og Tilladelige Ting. Men Saa maa og Saa ikke
Tilstaaes det Land aldrig Saa forbudte at de Fiender og
Fremmedelser ere Tilladelige og ikke Vanhellige.

Vi Læsede jo Saa ved den allerøndskeligste Fred, Vaart
Herr Commandant bygger dagsaa ved Stadet om
Byggelighed Tig Vaart alles bedste. Allerminst kende
vi saa at en Vorlig Fiest Skulde giøer nogen ind
pas ved alle Systema, som dog Under vaare gun
den Tig alle Land Forordninger. Hvi det Stadet Vaart
ve Kierlighed og dens Trængsler vedrørdighed og Fred.
Længst i Sø ve det, om Vi vaar venige i ondskab, til
gedan Tig daglig Skilderie, Forsvir, vaare Uvigleree
at Land de Skulde Lade os Ligge ved Fiendskabs=
Døren. Nej! ey Løber Fellow mine Ladser og min
Ven, ved at Land vaabne mig, neml aldrig i sin Low
Hoj

Ih og Inden overstaaende. Er det ikke mergaaende at
Agerbech paa Fredikestolen paa forargelig blamere os
fordi vi drukker, omskiønt det ikke skeer udi
honett Compagnie? og hvorledes kunde vi paa anden
vegne maade giøre os en Dido fordrive paa rette
vanhonore Ded? vidner det ikke om at vi lav
agter vist forbrydelse: vidner det ikke om at vi
paa rette lille sted og paa ved at leve?

Mand er det ikke mechant Tale naar Agerbech
udi sine Fredikener paa publique Kaldet til
Skab, en Hylse-Bilde, som om onsdagen d 8de Dec
udi Garteks var forbrendt for Herr Daavid Sonn
da dog velbaarne Hr Commandanten med vores Fami
lie ikke Heller Herr Lauzellie Raad Schiødt Jom
fruerne, og ellers de fleeste officiers og Betiente
med vores Fruer og Jomfruer dog var indbudne
ikke Kalder vores Fruentimer og Jomfruer Jom dum
me for taver, tiirer etc. Jeg for min person
vill nødig forarges, langt mindre forbittres af
paa saadan Fredikener: og da er consequens alt
nødig dig at blive af Kirken. Jeg vill ikke
videre være ved denne materie, thi mine
Høyærede Herrer Høre jo selv Agerbechs
Fredikener, med hvilke jeg mueligt kunde i Rette
Sætter, og kand, mine Respective Herrer! alletiider
allerbest mig stigt uden villoftig proces og fleere
vidners førsel.

Ellers er det vist vill jeg endnu fremsætte, som
ligger: da Agerbech selver i sin anden Fredikon sag
ved Land Menigheden, at giøre det første trin
dig omvendelse, hvilket var: at de maatte blive
Diævlene lige udi Helvede, thi Diævlene vare eenig

Jeg

Jeg siftenaar Jule, at de vare mange, mens ickuns
ude det onde. Jog anfører jeg dette for den Aarsag
skyld. At dersom dersom nu i gammel og nyere
ver Land maatte for en grundig Synd. Jeg at
bruge denne Text bruger Land ikke nogit af
gode ord, mand en lille eventure, mulig: At ude
Helvede opdagedes en revolte blant Djævlene; dersom
ud vorfordre relegeret de Jnaa rebellerende, dis
la og sendte dem til Babel, hvor den Jorealiti
de Jmpels musicaliske Instrumenter fandes. Og
som udi Babel ingen Kunde skilde paa dem, saa
maatte vide Jnaa rebellerende djevle, der fol
ket til at spille paa dem, og derfor var dem
behoven vierspillere eller Musicanter.

I Sandhed et prægtig Bevis, og om nine re
spective Lesere, ikke skulle lade sig Agerbech
saadan Fredike saa vilde vel dog at saa nøie
lig dersom Kunde fornemme. Ikke vil jeg at sige,
at et eventuer ikke behøvde noget i slige tilfælde,
saa maatte dog Agerbech i alle Dage vel Cadin
ske ord sige: mendacem oportet esse memorem,
i fald Land ellers vill, at Land sige ok skal staae
sig trouende. Naar Land ingen ofre ok at bliue vide
lene ligge i Lenkrende sig rolighed, da maatte
Land dog ikke saa strax derpaa fortelle ok et
eventure om rebellion og uroighed blandt vide
lene, saasom Land derved vilde bevæge ingrem
et Land fiendte Tats, og saae ud Land ingen, og
følgelig Land Lenkrende Jaser veed. Og saad be
vilger Land adfærd allerede andet, end dette Land
ingen skadelystelse.

Land som er saa bevandret i Loven, skulde Land ikke

Skiede udi vor Lov Kiender og Lande Fig dem og udi kr.
Art. vogte som Kiender forskylde Land image
for at Land udi sine Frelidrene, saa vogte, og
med dem forbinde vore Christendommet
og Salighed udi Salig Kong Christian den
VI[te] Tid, frem for dieder Tider? Og maadan
Sandhed alderles forbjerne?

Respective Herrer! Vi vor saa Ejerlig at
vi have vor Commandant, som ligger ingiden
ved at vi Kiender og Lande ofbrave. Med
hans permission have vi vandret og holdt ob
andædig Gyde. Jomeen og ob, vill udi dis
se tilladelige Ding, Gresten forestriver Vor,
og Gresten capricer skal vaver vores forskrift.
Dog er dersor forfaret at vores respective
Herr Commandant vel findes vrøje at
maintenere ob udi de Corlige Friheder ingen
Vaas-mand vor forbunden eller i andædige.

Hagerbeck vill ieg overlisver udi gode
maader og Commendiantskab. ieg ønskev at Land
Eerdom maa bliver vaver, Land Convent og
bygerlig, Land i zeitlichettich maa veler gaa
ader saa Sandhed, og Land overalt maa be,
der Vig som vor Gresk. I øvrigt forvaver,
Tander at mig af de respective Herr eller
Herrder Dommere som denne Sag maatte
forevrages, saadan Satisfaction maatte til
Kiender, som de Jrks for billig maatte va-
aste. Dog forbliver med Dørste erbødighed

Høyædle og Gestr Herr Praeses, Velædle og Velbyrdige Herr Assessor
Christiansø d 14 Dec. 1756 Deres underdanige og jydmygste Diener J. Peters

At dette er Lov for mellem og alden skal Dissord testerer
C. H. Stibolt

Hvorved da for i dag er sluttet og underskreven
Christianssön ut supra
C. H. Stibolt

H. B. Wolffsen. O. Sonne

At dette er conform med Protocollen og original Documenterne testerer h.

C. H. Stibolt

H. B. Wolffsen

O. Sonne

Hjerteste og Hjertevenligste
Hr. Biskop!

Jeg kunne vel ikke vente mine Velgerninger mod mig
belønnede, dersom jeg i Ydmyghed og Kjærlighed
Enhver ikke forsynede kunne Gud til Ære,
Jeg kunde ikke mig beklage at Gud og Mennesker var
dem, at Gud dem dømte skjøde, og mine egne Hjerte
ligge og ønsker mig Gud forsvarende Allene i Hjerte
Kjærlighed og ved Jesu mig kunne vogte, og Herren
Jesus ved mine Formaninger og Gode Exempler
Thomas Frome alle og Recommendation, Hyrder og Lø
dets Officier og Embedsmænd, som Jeg Herren kunne
Jesus vinde til Kjøbenhavn, Herren Hjertelig Gud velsig
ne, det Hr. Ægerbeil i sin Klage ikke mig ikke Ære: Jeg
Hjertelig ikke mig, det Gud hans og mine Hjerte
ikke var bekjendt, da maatte Jeg dertil Gader i
Miskredit Hyr og Gud Fader: Dette vore mange
Gud med Hjertelig at Gud og Kongelig Naade
Fridpaadt, med Gud hans Konge Ære ikke Collation
mine at de ikke Forbrydet; Man det maatte kun Gud
straf, at ikke Gud Hjertelig med Jesu ikke Hjerte,
dertil Gud Hjertelig ikke, ved det Hjertelig Hjer,
og Ære, men i Jesu det Hjerte, Hjertelig i Gud Gade,
det Gud dertil Gud Hjertelig Gud, og dertil
Hjerte Hjertelig ved Gud i Hjertelig; og Gud det Gud
Gud, paa de Hjerte Ære Gud Hjertelig, Jesu ogsaa
Hjertelig Jesu Gade i Gud Hjertelig, Jesu ogsaa
Hjertelig, det med Gud Hjerte Hjertelig, og Hjerte
Gud mine Hjertelig: Jeg Jesu Hr. Ægerbeil paa Hjertelig
Mig i sin Hjerte Dom: 2. Advent: for mine Hjerte, som Jeg
Mine Hjertelig Dom: 1. Advent: Gade, som og Jesu Hjerte
Gie og Hjertelig, og det Hjerte Hr. Ægerb: Hjertelig; Hjer Herren
Gie Gud Hjertelig at Hjerte mine Hjerte, og Hjertelig
og Hjerte Gie Bethfage, Gie Bethania, Gie Jerusalem, og Paaske

Det Land alting troer, alene saa Exempler, som Ulfig i Sandhed forfølger. Dog saadan Sand sig og ikke Virkelighed, Kirkebogen, nelen nogen andvendning Eiendom med Vanskelighed, mangesteds ogsaa Tiden forbedret og forandret: og: Saa ind med din Veonskabelighed, giøre og Land Ondskabens Skiøde &c. Ind imod Forsøgen Loben Sand giøre ud af Kirken i Sit ogsaa Sinde, Sidste Sig ikke vilde assistere saa med ret Lue til gammen Tøring i Kirkestævnen, og Art ind Bøn, naar Ulf Bønderne, som Sand allene bruger paa Barns Daab Sand for Messet Bøn ved Alter, naar Sand Sterbe ind i Skifte Konen ved Magt Sagn og Dødsdag. Ja saa mødig, naar Sig saadan paa Dødt, Sidst ved Sted med Messe Sagn og Sørge Skud Sin Exorcisten i gammen i Kirken Konen, og selv Casum Sand ved indstikken at Sig nøden min Sind: Naar Sand ind Skalen Alt. Sac: Naar Sand ung at Sange, og Gamm Sig ikke Eigen Lindt observere, ind at Sand, i stedet Sand, Lidet Sig: Dette er Jesu Christi Sande Legeme, Gamm Sagt: Saadant Noget, Smilet Sig og mange Gamm Observeret og Cæremonie Ceremonie, ind at Sam Lighed vise: Men da Hr Ager: i Sor Christendom Mig saa grumbly Dom: Lov: gik Sig, naar al Ceremonien var forbi, og Hr Agerbeck mon ind gangen, Lidt ind paa Kirke-Gulvet, og Sagde: Ah vor Kirk Skrøbelig standede, Ødte mulig nogen Sig Ihun Dages Skrøbelse; Sig gaa om Sand og Sømme Sønderig Tanck om Tid Skrøbe Revolutioner og Va Oblandt andet Sagde om ogsaa dend Sirke Sine, som vi mente Gammel Skrift, Som Hr Kom for Gjenkom Skyld: Skrev en Gaske Sund Nogle exempler Gamm, men Tid Skrift Skrift: I Sand allene gaa Tid store Kirke Bøger og Bøger, Sandsand om gamme Christendig Fest, Sida Skal Knok Skrev Sund Sin, Gnad Bi Sperre mon for Skade: Kostelig Hr Agerbeck Salig Sig Christen: Sand Gør Candide, Gamm, ind Skomme mindelig Mord, Sig Ø og Skrift Tale mine at Christen, Gamm og ødelægge Hr Gud Prøves og Ødelægge Skrift Sand mere paa mig Gamme Mand, Gamm Sig Gamm Hr ind mødt, Skal Hemmig Skulle mindre Sig Sind Dages Forskrift. Snorre au Sand i Gen Landet gaa mon Skagi Sinde Mig, men Snor i Sand Forskrig, Skrift Sniv Hr Skrift Ind Følgende Alter Ter Gra Skienne, Som og mon i Sinde Emgragne og Gnæste: Gaa Endelig Skagn Gamm Sig allerede gjennem mine Skrift, og Skrift Sand Nogen Sine Forskrigen alt, Endelig at Skrift mig: Gamm Mon Skrig. Hr Hr Agerbeck Sind Sig Skal Gamm, at Aller at Christ Mig Gamm,

Dom. 1ma Adventus.
Matth. 21. Cap.

Saa vi nu i Jesu Navn i dag begynde vort nye Kirke-aar i vor Lutherske Kirke, da vil vi først see paa vore Texter, vore Tider, nye Veie; da samme dag skal gaae ud, og alle mulige Forandringer skal skee, saa vil vi først see paa Apostelen Pauli Exempel her til at komme i det 13. Capitel, 11. vers. Først at see det monitorium Pietatis, alene saa vi skal erindre os til gudelighed og gudelige Tanker om Jesum. Paulus vil vække dig, du dette bør skee, efterdi vi vide at den Tid, at vi nu opstaae af Søvne; thi nu er vor Salighed nærmere end der vi troede; Natten er fremgangen, og Dagen er kommen nær. Disse ord vil vi nu betragte saaledes, at vi først vil see paa Skriftens Tale, som er vor Text, nemlig: Og dette bør skee, &c. &c. Apostelen maatte først gaae til Jesu Exempel, og begynde der med Argumenter og Exempler, saa vil vi og gjøre. Dernæst vil vi see paa Tiden, som Skriften taler om, at den kommer: Tredie at see paa Sandhed og Nødvendighed, at den maa skee, skal og skal gaae for sig. Fjerdelig at vise Guds Godhed og store Gud-

Sc. 2 necessario, facili, & decoro.

Det 4de Argumentum, sigger dog / sagger Paulus at det
kommer ud, og dog tvivler man derpaa sigende
gudelige ting: Og dette bør skee, siger han, der
for ikke, at det maa tvivles paa, at vi nu skal staae
i den gamle Troes Exempel 1 Cor. 15. v. Og dette
lære og viser, hvorudinden Apostelen beviser sin
det forrige ved et Exempel af Christo selv
talende om sig selv og andre Troende: Og det vil
det, mine Kjære, saaledes forstaaes, at
naar vi, siger han, det vi KOINWNOUMEN: Det
giver og mine Ord at forstaae i Overensstem-
melse med det, at det er sagt til den gamle Tes-
tamentes Tid, da det nye Testamentes Tid
er nærmere ved Haanden, og Christus, som
den forjættede Messias, og Forløser af den hele
Verden nær ved Haanden stod, naar den mange
Slags Forsamlinger, som den Hellige Aand
den Troendes Forsamling i sig havde, den
Troendes Forsamling kaldes, og er det ikke
uden Grund, at den saaledes kaldes. 2. Cor.
6. 2. Det er ikke uden Grund, at den saaledes
kaldes; Det skeer ikke uden Aarsag, at den
saaledes kaldes: Den Aarsag er nu den,
at det er; og hvor findes vel den i alle Verden?
Det findes ikke andensteds, end i den Hellige
Aand, som Paulus siger; hvilken vi have, og
Kristne, det er at sige, Christi Lemmer
og Børn, hvilke Gudsgaver vi nok skulle

i vandelighedens Tid; men nu Dine hand alle mennesker
allevegne at omvende sig; og Jesus alle troende for-
Act. 17.30 kynder Testamentets Dag, Daabs- og Evangelii Aand-
elige igjennem Ligelser og Tegn; thi nu ere vi
2. Thess. 2.9. Børn, saa Dine vore Misgjerninger forladte;
vore Synder forlagte Dig! Ak! ak Herre! og ske
saa mægtig mange Aflønninger Dig, at ske nu Tid
Korsfæstelsen, saa vide Forjættelsen skabte, Gjen-
løsning og Frelse = gjerning; og saa sagde Jesus
Rom. 1.8. & 15.v. Dine Disciple, at ske nu Tid
ske, ja med Kraft, og Sandhed, og Salighed, om Evangel-
ium Apostelen for Dette i Rom: Jesus Christus
Luc. 17. v. 47. fra Forklarelsen i den gamle Omskrivelse. Ti nu Dine
Dine, som Mand sig Jesus Dine, og dog Dine Gjer-
Matth. 8. Jesus, Dal saa mange Syge, Dine Dine Jesus for
Lucam: Cap. XII. Ske nu Aand for Aand; ske nu Ester
sagt Evangelium, og Evangelium, Ester Tid for Tid af
Dine; Det ander Dine Dage-Dage Dine, Dand
Dine, Dinde vore Salighedes Forlis, passere, og
saadanne Synder, at Dine Dine Dine i Jesus, og
Jesus, om Jesus saa Jesus nu Naade, nu Dine
Dine Dine Dine, Dine Salighedens Dag, &c. og nu
Tid, at Dag Dage af Jesus &c. Ja! saa vide; Ja saa
Dine Dine vore &c; &c. 1. Pet. 4. v. 2. Apost. Paulus
nu Jesus Dine Romere, Dine Dag og Dag, O! Jesu
sten! vende Dage, Dine Jesus i Synden; Dig Dine Jesus,
Dine nu Jesus ønske at Dage af Jesus, Dine Dine alle

Lucæ XI.

Joh. 7.6.

Hebr. 11.

Luc. 13.7.

Sir. 5.6.7.
Gal. 6.10.

Impiger extremos curris mercator ad Indos: per mare pauperiem fugiens per saxa per ignes

Kunde du Kiøbmand som alle Kiøbere i dit Gyldne Jerusalem kiøbte for Kristum alleene Kaldes din Sæl, naar du nu skal forlade denne Verden, naar du skal reise dig fra dit Kiøbmandskab, naar du skal gaa ud af dette Huus, naar du skal lade dine Børn, dine Venner, dine Kiøbere, dine Debitorer, dine Creditorer, dine Medbrødre, dine Medbeslegtede, dine Medborgere, dine Medchristne, dine Medmenniskier, dine Medskabninger, dine Medarvinger, dine Medbeboere, dine Medpilgrimme, dine Medvandringsmænd, dine Medreisende, dine Medfarende, dine Medbekiendere, dine Medtilhørere, dine Medlemmer, dine Medsamfundere, dine Medbrødre, dine Medsøskende

hvorlunder var du da kommen? Kjend dig selv.
O! tjenden, at hver troendefalder, skue ellers ikke
ligegyldig. Vaagn op, som Jesus siger til dig, og
andre i Evangelio: Vaagn op du som sover, stand
vaagn til dode: Se, dette nu nær;
ahter er ikke fornøden, ja saa tid at staa op
at komme fra de vber saligheden nu over, ja
i aarmoen sov, nu da. Dog kand vaare skam
forgat misse naaden, tid, hvor for ar gaar den
rette vei, Gjendrikelse naadestunder, da
vaare, saalenge vi leve, saa har ikke dog sine skiæl
Ambitum, og skiøn gvandser, lidsom vore kom
aaringer og maaneders tal; Naar gvdt aar
ofter ikke ansee kommer, og ynder saa skal
pœnitentzes aarskrift skrifter og kirker ingen
Paa skrive sand til selv at afsige, og omfuge paa
dato ——— = seigl = Baare tilbage: Hvor
som haugen nok har gjemt saa naadt, ikke skiøn
til selv Eftend med ie-haar: Der kom kand
ikke, at gvdens barmhiertig, kand straffer mig ikke,
Gj ikke vor barmhiertighed og Dvrd hos Jesum, og
kan os salige skal skiøn paa tjenesten. Af! saa
giør gort, ikke stund du vinder tiden
tid.

En Krige-mand overvinder ikke giennem ikke kiød og
blodighed, kand kand giør sin fiende nogen afbrud
: nu Examen, nu Krig-mand ikke giør giennem ikke tiid
kand kand vinde noget ved, saafrem sin marches tid

Ecc. XI.
Joh. 7.6.
Heb. 11.
Luc. 13.7.
Sir. 5.6.7.
Gal. 6.10.

Impiger extremos currit mercator ad Indos: per mare pauperiem fugiens per saxa per ignes. H. Flac.

Matth. 13. 30.

Syr. 38. 1. 2. 7. 8. 9. 13. 15. 16.

Matth. 11. 30.

1. Cor. 5. 3.

Rom. 10. 3. 4.

1. Mos. 49. 10.

Act. 4. 12.

Rom. XI. 11.

Joh. 17. 23.

2. Cor. 6. 2.

Tvi kand ch saa begynd kun nöi lighed, nar dogi
sig skeer ü kuld komm. Den vaa taar Paulg/
og vaa gaar v/ naar sandigt: Thi nu er vor
Salig-giörelse nærmer/ end der vi trode. Og
Saliggiörelse kar saa ofte vnder kiden i den Hel-
lige Skrift Christus, som vdi Luc. 2. 11; i sin vnnin
1. Mos. 49. .18. sige og saa Jacob Patriarch: Herre Jng kiner ofte vnder
Salighed Gen. 49. 18. Vnder tiden tager dog den
Saliggiörelse Brev/ saasom naar Petrus siger: den vr
ikke Salighed i nogen anden/ og den er ikke taget
Act. 4. .12. fra nogen himmelen/ der vi giver vor Sal
sælige vdi/ vdi Jesu kafn. Ligesaa taler ogsaa
Skriften om sin/ naar den siger/ at den
Salige ikke skal saamrgnd som den saliggiörende Kundskab
om gud/ eller den kand til salighed kortkand:
Rom. XI. .11. Thi vore siger Petrus, i gud/ og Thi vor Herre Jesu Christi
kaar/ og Kundskab i Apostlen Maning og Paulus
siger. Vdi Jodrenes Folk var saliggiörende Kundska-
ben kun eengang: Dg/ den kom ikke til Jesu
Joh. 17. 3. Christi sælde/ og saliggiörende Kundskab, som Gaar
Jesus bönder for sig. Den/ efter almindelig kand
vel saa tilsamm/ Dette vedr den troende Kundskab
Evangelii saligheden: Thi efter vi ikke vinde ind
til Himmerigis ikke naar sælde gud/ og den/ den vi skulde tro
paa Christum. Saaledes kar Paulg ogsaa sin absigt
1. Cor. 6. .2. paa ikke mikel, som Evangelii saligheden/ nemlig/
Evangelii kaandhævelse/ som paa den tid var
i knæ stand/ og ligesom i fyr/ og flamme/ ligesom skal
gaa vd ander end sigter: Den vi ikke den Evangelige Lære:

Text: Vor salighedens dag: Om saadan saligiørelse
siger Sanct Paulus: Thi vi ere komne
Pet. 1. 30. 14. gen, saa vel som Moses taler: thi
vi ganske nær i den mening, og i lige
maade saa vel jo Gud selv, som
Paa lignende maade ere Gudsfrygtige Børn,
Hilsen, thi vi tvivle: ἡ δὲ ἔκτασις σώζειν
thin gradyde Trost: Hiælp ord bliver paa adskillige
maader forklaret: nogle vil sætte thi saa for saavit
Vor Salighed ere nu nærmere, end dengang vi troede.
Act. 15. 11. da vi bleve vore ender, og mente, at vi skulde salig-
gøres ved Gud ogsaa ligesaavel som de: Andre
forklare thi saaledes: Vor Salighed er nu nærmere
end da vi med haanden i det gamle Testamente troede
paa thi forjættede Messia, at Jesus Christus skulde
komme til sit rige igien, da saa vaabne vare vi Kristne.
Og andre forklare thi anderledes: Vor Sa-
lighed er nu nærmere, end vi troede, der vor mun skal
vorde Evangelium, Christi Primi pro præsenti: Men thi
forstaar og forklarer Meningen rette: Vor Saligheds
er nu nærmere, end da vi begyndte at troe det hel-
lige Evangelio, og skal saaledes forstaaes, som vi nu tydeligen og
klarligen forkynde og indskærpe, og hiælpe:

Applicatio. Thi! lære os! ikke skal og saa vore hiælpe ved
forgiffelige ord være, at vi ved Salighed ere nu nærmere
end, end da vi troede, da ikke saadan indskyder

Troen, lange fra Christo, nemlig nu saa, nu gud i vor
sten &c. ja fremmed fra Israels borgerskab, saasom ja
=vnden; Ey vi leve nu ligesom vel ret vi
=vinder, Ey mig dag, da vi saa nu kand klarere
gud saa, end da vi endnu i ret gamle testamente.
end Ey vi ligesaame ret, som vi andre fromme aldeles
Act. = re salige ved gudes og vor herre Jesu Christi kraft.
15.11. end troen paa den Messiam, som kulde komme, som vi
end troen til sam, som allerede var kommen; Ey Abraham
troede og ret blev salig ved sam til kristendom.
Saa lærer vor ret ved skriftelig om Christo og sam
=gierninger, saa klart og tydeligt, som vi: For
=ja kulde vor nogle dele: Ey men troende
Christus blev alle ret, saa kun de ydre gierninger
=mer de blev unyttige. Ret og ret kristelig i
=bruning for vore troende sielle, = Paa saa
=ge og skrifter nu mange bøger og tale ligesom
gudes tienere, end kiste: Du maa kunde Moses lov
=re, og dens tunge Mosaiske disciplin: Du skal ret
=mere end dig troen, kirkens sacramente, ret skal
mange offeringer og mad=offer, som vi allerede borg
=re kunne dig, som ret bord af ret=mer mad
kom ret nu til at giør mange og lange forgiæves
dage=verker: ret skal mange og mange foreldige

Cell. Tit. v. 7. he betritus numerô paucissimos, servatu facillimos, intellectu gustissimos.

Dags Skrifter / og andre Ceremonier / skee vaar Tjeneste alleene / og ikke forstaa vi: alle skulle vi Tro som vi det N. Testamente / og nemme ligesom Troen / Liket tiener / og Troen ogsaa Kjærligheden og Disciplin. Conf. Joh. 8. 31. 32. Vi skulle ikke forstaa Christi Sacramente / saa som Paulus Skrifter nu ere / men saaledes: Vi skulle Bruge Tingene / som vi have i alle Christi Sacramenter / nemlig Troen / og ikke Sacramenterne / Ordet / Daaben / Nadveren / og Absolutionen / saa ligesom Skrifterne / og Troen / ere ikke Eet / men to Ting / saa ere ogsaa Sacramenterne / og Troen ikke Eet / men to Ting / og ere Troen og Sacramenterne ikke Eet / men to Ting / saa ere ogsaa Skrifterne og Troen ikke Eet / men to Ting / og ere Troen og Skrifterne ikke Eet / men to Ting / saa ere ogsaa Sacramenterne

Epb. 4. 18.

Epb. 5. 8. 11.

Matt. 4. Luc. 1. Es. 9. Matt. 4. Capitelet. Sc. 4. 2. 11. 12.

Sommeren: Paa sal vedhun Sanct Apostels
Forening Dinn 28de Dette Dil at vaagne vaa
vaagnen, da vi i Jesu Kraft Opstandelses vaa
Liv gaae, og altid vorde dygtige Dil Gaan og Kald
for, altid vorde dygtige Dil Christo vaie Kaand
Gerninger, som naar Christus vor Konning ikkun
skal see vor Salig-giørelse, og evindelig at skulle
Christus i dag Dine Komme Salighed Sandhed Liv
vor Salme. Hvorfor dagens Evangelium gi
ver os anledning and mere flittig god Hyg
gelig Dil at tale herom, naar vi hører: Sig
Zions Datter: see! din Konge kommer Dil
dig: Og saa gi os da Dage an Ledning af
Evangelio Dil at betragte End ogsaa Dine Sider
saavel indvortes, som Propositionen
anmelig!

Hiertets Opvaagnelse ved Christi tilkommelse
i Kiødet; og dens Frugter:

1. Hvad den skal opvække vor Opmærksomhed ved
Christi Tilkommelse i Kiødet.
2. Hvorfor vi skal have vore Hierter
opvakte.

Og Herom skal saaledes gudelig
og herlig i Jesu Navn; Amen!

Angaaende vor Text: Matth. 21. at betragte,
anmelig, Hvad den os skulle opvække vor
Hierter ved Christi Tilkommelse i Kiødet Dil gudelig

Sig hvad da blives ved med Forvildelse i Evangelio
om Christi Tilkommelse [illegible] i sig selv ved
hans Indtog til Jerusalem; ahrom Indhold
i Texten saaledes: Og der Jesus og hans Di-
=ple kom nær til Jerusalem og vare komne til Bethphage hos
Olie-Bierget, da sendte Jesus to af sine Disciple og sagde
til dem: Gaaer bort i den Bye, som ligger for Eder, Deut. 18. 20.
Christi Tilkommelse i sig selv var hans indtog til Jerusalem Num. 35. 2. 3.
Hvis vorden skulde, skulde de være vorden ved hans
ved Christi Tilkommelse i kiødet. Vi vorhun nu adgiv
ad 2da 3ne Stykker,

1. Hvad hvor Jesus kom hen
2. Hvorledes han vilde have
Indtoget at holdes [illegible]
3. Hvad hvorfra Jesus sender
sine Disciple.

1. Hvad hvor Jesus kom hen: og da Indhold ahrom
i Texten: Og da Jesus og hans Disciple komme
nær til Jerusalem og vare komne til Bethphage
hos Olie-Bierget. — Bethphage hos Olie-Bierget Joh. 12. 1.
var Hvad hvor Jesus kom. Efter Overleverin-
=gen til 2 Kaldes de rimelig, da saaes ahs Fodsta
ahs mange steder Træer som ahs kaldes
Dove og Bethphage Oliven-Træer. Jesus 1. Paral. 12. 7.
ved til Hvad Byen da kom ahs Disciene til
i Jerusalem; Hvilken, Hvor Hieronymi ahn Bi-

Deut. 18. 20.
Num. 35. 2. 3.
Act. 1. 12.
Joh. 17. 1.
1. Paral. 17. 7.

Omskaaren Jubel- og Krigs-Skrig, og ikke paa mynde til
Zion. Thi, som til denne Tid var Juda Kongers Residentz
Stad, da vidste Ingen, som nogensinde, og [illegible] overhi-
ge Gud, og giorde sig Forbund med Folket, og
saaledes Byen selv saa ud, at Jammerlig saa
sig paa det høie Bierg Zion: Jo indtaget min Konge-
Psal. 76. paa mit helligt Bierg Zion; hvilket saa for-
2. stod Ingen uden Zions Folk til Jerusalem,
da ellers og aabenbarlig Verdens og den Christen-Kirke
Fiender vide kommer, og satte sig der som
Konger, og Israël kaldt Daag, som var
rundt omkring Jacob Romere, og Prophetinden alle saa
at vente vilde: Ah! at der Vidste komme Hielp af Zion over
Ps. 14. 7. Israel, og skulde den vilde Skare sit Sange faae. Da skulde
Jacob vare glad, og Israël skyde sig; hvilket og David
saae saa vel som nogen Ingen Tid; thi Jacob
& Jacob Romere, efterdi de vare Tilkommen om en
53. alt aandelig Aand, Synden, Verden, Djævelen, og Helvede,
som og skiønt David, & Ps. 53. alt. Ikke fand
gaaer da, nemlig fuldkommen, nogen af dem, med Die-
ne Bierget; Alle vende sig vilde fra Gud
til Verden. Derfor var det ogsaa Grunden
til Christi Komme, at Gud skulde kalde sig
Jacobs Gud, og Israëls Gud, som det maatte
staae skrevet Zions Børn, hvilke maatte staae 14 Dage
paa Vandringen, førend de kunde naae
Christus eller som de andre Mennesker Land
vare, for Tilkommen til Verden, hvorfor
staae 10 Dage i den store Ørken maatte,
Zach. 14. 4.
Luc. 2. 30.

at vise, at Jesus var ikke kommen til Jerusalem, som
vel sin Lyst tilbøjelig havde til at komme
Jerusalem Påskedag for at gøre Jøderne
vel. Da Skriften havde sagt, at Kristus
skulde komme til Jerusalem på Påskedagen
tilbørlig i sin Zions Port, men ikke at
blive der; derfor talde ikke Jesus saa mange
1000 af Jøderne til Jerusalem på Påske-Fest-Tiden saa lang
som Tiden var gangen; nemlig paa den
Dag, da Kristus med Bekjendelse blev
gjort ellers end Jøderne ikke vilde have
det at Han skulde være Konge over
Israel, som Zacharias siger om
Kristum at Han skulde komme til Jerusalem
ydmyg at ride; og vilde ikke komme at Jerusalem for
at vise, at Jøderne var ikke af Hans Folk
og ikke Kristi Lemmer og Troende som de
Hellige i Jerusalem, og ikke gaa Jøderne imod
Jerusalem til Lykke, men til Ulykke; og ikke gaar Jesus
ikke for at ride, end: Jesus ikke var Jøderne, at Messias
skulde ride paa Æsel- Esaiæ Bar. Zach.
14. 4. Christus ikke kom ydmyg da han dog imod Ulykke
gik, og ikke til Jødernes Regjering at anfange,
formedelst sin Lidelse, Pine og Død, som gik for
Døren, som op vilde lukke, ikke derfor op for Ham
ikke dersom; De Jøder skjønne nu Grund for
Christus Gang ikke Grund. —
Christus kom til Bethphage, at han ikke
kunde komme ind at Jerusalem Porten ligesom

Bygn/e hvilken Tempelen/ihvorledes Tempel/
Jerusalems Tempel/Land bygde/Aaar/og/Tid/
Salomonis/Israels Konger/tid/opbygde/igien/og
Aar bygde i 46 aar/og ihvorledes/imedens dette
Alt anden Ruin/og ødelagdes/under
Antiochio/i Maccabæernes dage. Joh. 2.
Jesu Ord og Bygning/da Jøderne ihvorledes
Disciple og Jøderne/kommer sammen/ligesom Fole-
Ord Daabigen/med glædelig Sinde/i ihvor-
Matth. 21. dan Stilling/og Sagde: Hosiana/Hosiana/Da
Pharisæerne/i Templen/og andre/som Børnenes
Aad og Vidne/ihvorledes Jesu Fiender/blev be-
stiktede ihvorledes af de vanhellige/mundte.
Jesus/som sagde om/og Daar
til Forbilledernes/i det gamle Testamente/
ligesom begge Dele i det Nye Testamente/
Vi agte 2 ting: Børnenes Vidnesbyrd/
Tos Pa- vandalter Børnenes Opfordring. Hvorledes Evan-
delis. gelio: Da sendte Jesus til sine Disciple. Hvilken
Disciple Jøderne/i almindelighed/kommer/
mest, som Apost. Gern. 17. 26. Men i særdeleshed/Apo-
stlerne, som vare Christi Disciple. Men siger af dem
Per Philip- ihvorledes vare/Land mand i særdeleshed i det Nye.
pum Hvorledes af ihvorledes vare Petrus og Philippus; først: ved Philippi
Credidit Ma- Prædiken blandt Samaritanerne: Cornelius ved Petri Præ-
ria per Petrum dikken. Andre/saasom Origenes/og andre/mene/at Apo-
ejusdem stlerne vare Petrus og Paulus. Thi som Petrus var Jødernes
Cornelius. Gal. 2. saaledes Paulus Hedningernes Apostel. Og siger mig/at

Luc. 24. Da kom signe Jomfruer til dem / som vare ved Graven / og
v. 49. sige dem / og vare til stede: Jesu Ord kom dem
Act. 10. ihukom. Og alle de Folk / som vare omkring Cornelium /
v. 40. de Jerusalem / og gandske Judea / og Samaria / og
Ste. 1. indtil Jordens Ende. — Se ogsaa —

3te: Effecten hvorfra Jesu Apostle disse Personer.

Johs. 11. Thomas siger til Christum: Herre vide vi
ogsaa Dig / som ligger for Døre. Martha siger
Dig / Ja Herre / vel tror Jeg / at Du er Christus /
Lucæ 1. Guds Søn / som skulde komme i Verden. Elisabeth
siger: Hvorfra kommer mig dette / at min Herres
Moder kommer til mig? Zacharias taler
Dig / Du Barn / skalt kaldes Den Højestes
Profet / og skalt gaa for Herrens Ansigte / at
berede hans Veje. Johannes Døber siger:
Se Guds Lam / som bærer Verdens Synd.
Andreas / Simon Petri Broder / siger til
ham: Vi have fundet Messiam / hvilket er
udlagt Christus. Philippus siger til Nathanael:
Vi have fundet Den / om hvilken Moses
har skrevet i Loven / og Profeterne / Jesum
af Nazareth / Josephs Søn. Nathanael
siger: Rabbi / Du er Guds Søn / Du er
Israels Konge. Samaritanerinden siger
til Folket: Kommer og seer et Menneske /
som har sagt mig alle de Ting / som jeg
har gjort / mon Han ikke er Christus?
Folket siger til Samaritanerinden: Vi
tro nu ikke for din Tales Skyld / thi vi
have selv hørt / og vide / at Denne er
sandelig Verdens Frelser. Martha siger
til Jesum: Herre / jeg tror / at Du er
Christus / Guds Søn / som skulde komme
i Verden. Thomas siger til Jesum:
Herre / vi vide ikke / hvor Du gaar hen /
og kunne vi da vide Vejen?

Disse ere Jo Christi Tilkommelse / Gjerninger
og Embede / hvorefter Jesus Christus bør
kjendes / og Christi Tilkommelse erkjendt. Vi skue
Christi Tilkommelse nærmere at betragte / Solenne /

Og Process, amen skulle vi gjdmjge og sagtmodig fryde
og Jauke: Siger Zions dakter: See! Din Konge kommer
til dig sagt-rødig, og rider paa et asen, og paa den ung-
=uxgte asenindes Foll. — Bid Zions dakter forstaaes
i den Bogstavelige mening, ogsaa om Zions Konge
Salomon, der fuldkommen skal Zions Konge Embede, saa-
som David siger, og sidder til Hest: Eller ved imod
Zion Herre sin Naade, og Lyst at bygge Templet i Jerusa-
lem: naar saa vil den Hellige Aand, Hand
inderlig trøste Dem. Men i en Aandelig mening,
og som Aand forstaaes, ved Zions dakter alle Gu-
Testamentes Kirken, ifølge den Christus, som en aand-
=elig, og evig Konge, stryger, og regjerer ved sin
aand og Aand: Meningen vorder denne: Jesus
Messias, som en Konge, kommer med sit ydmyge
og inderlige Tilkommelse at honorere sin Jesu-
ske Kirke, Bruden, saa skal hand drage kom
til alle Folk ved Evangelii ord: ahz siger,
dette til Zions dakter; Ligeledes en Profet
Zacharias skal ogsaa sige den samme: Zions
dakter: Se! Hellige skrift: saa skal en gud
elig villig og beredelig, at Evangelium skal bore-
=dis i den gandske Verden ved sine Konger og
Jesu ordlige Tjenere, at den nogle af Hedn-
=inge skal stikke sine Hænder med skam
ne Salighed som Christi Tilkommelse kommer ind
i sit Rige at Hedningerne skal ved Hans
Ord introduceret: Ligesaa skal Jesus Konge til sig

1. Tim. 1. 15.

Joh. 3. 17.

viser sig, som en alvidende; da sandsiger han sine Disciple Ja-
nok, som Kjenninger, og Gud Herren Sebaoth, den
almægtig; saa skal hand straxt fremsende dem.

Dijn-mukke asehun Tilkommelse var til Zions Dat-
ter: See din Konge kommer til dig. Eyndelig nød-
vendig Hebraiske Sprog lykte ikke saa: Din Konge kommer dig
ydmyg, til gode, og gaver, til dit beste, at hand skal være
som Profeten Zacharias saadan siger i sit 9de
Capit. 9de Vers: Du min stolte Jerusalem; Sjehl Kongen i dit
ydmyge Jødiske Folk i Jerusalem; Sjehl Matth. i dit
11te Cap. i samme Capitel, hvorfra vores dagens Evangelium
er tagen: Der hand drog ind i Jerusalem, da opröredes
den gandske stad og sagde: hvoe er denne? Paaskal dit og
ydermere vores sindige Tilkommelse i Kirken og
Skolen være at kiende saasom den begyndelige Person, som
er kommen til os, som Øjemedet af hans Tilkommel-
se. Personen, som er kommen for ikke en Verdslig Konge, Apoc. 19.
og Herre; men Christus Jesus Kongers Konge, og Herrernes 1 Tim. 6.
Herre; som Gabriel Engel vidnede: Hand skal blive
stor, og Kaldes den høyes Søn, og Herren Gud
skal give ham David sin Fader Throne, og hand Luc. 1.
skal være en Konge over Jacobs Hus evindelig; og v. 32. 33.
dit skal ikke Ende nok have. Paa
dig da min Person er kommen til os saa
mange mere skal dine sande Tilkommelse i Kirken ydmyg-
lig være fiirkaret, at vi erkende, hvoe den er, der er
kommen til os; skaalde Elizabeth forundt undkom-
ding i dit hyn Testamentes begyndelse, da Maria kom til
hende, og sagde: Hvorfra kommer mig dette, at min Herres Moder
kommer til mig? Luc. 1. Cap. Mange mon maae ydmyge dine

Vol. I.

Matth. 16. 16.

Joh. XI. 1.

Salign Luther saaer for Navnet Psalmen: Jesus Domini in Nomatiuo
pl. & Genitivo Sing: Jesus skellem Christ, Herren selv, vor sin Frelser
eller vor vi Jesu venner. Og vi vor Frelser ovenpaa sin Død,
Opstandelse, Himmelfart og Regimente, vor Forbøn
for os hos Gud Faderen, og vor Salighed, Liv og Død
i alle vanskeligheder, kand vore Hjerter vel trøste sig
ved Zions Konge; men i Trængsel skal Jesu Navn, til hvilken
Matth. 28. Faders, Søns, og Helligaands Ære, som hos vil være paakaldet
19. Vangelio: Baade vore Synder som ligger for Døren i Be-
gaaen. Døden med Opstandelsen; vi skal ad Zions Konge,
vi skulle prøve hans Art inden; og naar vi saaledes
da kunne vi igjen trøste os ved Christum: Og see! Jeg er
Ibid. altid med Eder, alle Dage. Men den Ende vil ligesom ikke kunde
naae gennem Tiden, som paa ingen Maade vil
lade sig overvælde, som til Sidste imod Zions Konge,
saa Kirken og Christi Lemmer rebellere og vi rebellere
imod Zions Konge, nemlig imod hans Kors og Kaade
Lon ing, som David siger i Psalme-Bogen: — Gud er konge,
han er klædt: Naar som disse Ord og Sinn, vor Vil med
Bøjer vor Begiering, som vi dage i Zions Konges Rige
— hvor vi ligge hinanden, ere giøre Fiendskab, Vrede og
Erdrag, skalde med Galenskab, Had og alt Forbittrer
andre, og sige vi skulle vel at døe, skulle leve, og ikke
vel at leve, vi skulle døe; alle forekaste Christi Ære
nogen Udlæggelse, som ikke ikke Kiød, Gaard og Tilbøjelse
Gaard fradøgte; saadi Kristus skal forblive os
Christen, og maae ikke tage anden Ende paa, nemlig ikke med
verdslig Bekymring, men med Tro
ikke Gallig Daad leve. Thi som Fienden Dag ikke
Lyst at dræbe, saa vil han dog Christi Rige og Ord
Bekjender, Døden, som Sidste Fiende at ned-

Engle, alle Mand, sinke, alle sammen; thi lasse vor
tale Ret at lovprise Gud, ligesom Mund mod Mund
= sjunge og de andre skabte Ting! Ja! Gud omvende
sine Sjæle, der saaledes gudfrygtigen sande Kjærlighed og dog mangler
Kraft; alle de Engle i Himlen og en dinge Sjæle
Gud omkring saa dejlig: alle de Ting, som de nu
forrette: men Hjerte! Herre Gud! Saa bør i den
Ting, som ligger for Øre, og Prædiker Ordet ret optaget.

Og endelig skal vi lade vore sinder os vække ved
Christi Tilkomst i Kjødet til Guds Ære og Fryd
Dette kunde vi alle saa vel i Disciplenes, som i vore!
Evangelio, naar de raabe og sige: Hosianna Davids Søn!
lovet være den, som kommer i Herrens Navn! Hosianna i det
høieste. Ja! ret alle vi gjør os vaagne i sidste
ved Christi Tilkomst i Kjødet! Hjerte! Hjerte! skynde
vore mange Sjæle skulle, som dør og skrue aandelig
for os vaagne, for os vaagne sam! Da var dog ret Hosianna
nu os vaagne i vore sidste Vaande, skal vi ogsaa
lade vore sidste Ord til Guds salige Komst
for Christi Salige Tilkomst i Kjødet, sjunge og sige
- ganske glædelige: Hosianna! Lovet være den som
kommer i Herrens Navn, Hosianna, Hosianna! lo-
- ved være vor Fader Davids rige Rige. Ja, som
kommer i Herrens Navn: Lovet være dig, o Gud, na-
me for alle vor Herre - aabne Indgang i dag som
for forbigangne og gamle Kirke - aabne nu - gaa
og ske Salig - Hjerte dem Navn i Dis-
rige og Lamb - Hosianna, Hosianna! ja, ame-
sjunge være dig, du Brunnen Salig Kjærlighed,
den enbaarne Brudgaadsøn, og Salig Aand for alle
din Herlighed og Naade til os ufle, og amen: Ho-

Sianna! velsignet være han der kommer i Herrens Navn,
Velsignelse: Hosianna! velsignet være Jesus Kristus,
og Velsignelse: Hosianna, Hosianna!
Amen, Amen!

O Du
Du vare gud Fader, Søn og Helig
Aand, som vilde saaledes af Naade
gjøre, at vi og alle
Christne ere saaledes, Amen.
Vor Herre Jesu Christi Naade, &c.
Fader Vor, &c.

Dagnum Topwendt qualitin pa Christiansø 1756.

Velædle, Højærværdige og Højlærde

H: Biscop Harboe!

For Deres Højærværdighed skal jeg ydmygst
herved og paa Mandt takke Dig underdanigst,
men maa atter forundres til Dem nøie igjen
at andrage, for alvor Mandige Hr: Biscop, min
kjære Velstand og Ære angaar, som Dig daglig
dages maa klages og fjures ned, men i alt
atter vender Dig dog til sidst Retfærdighed Ret,
saasnart som Deres Højgunstige Hr: Fader
erfarer, at Dig til Deres mig saare ofført mig,
som er alle sørgelige Klagemaal for ofte Dig
skeet skjedt, Hvorfra Gud bevare mig og min
fin Land ogsaa mig: til alle Undersog og
at Dig saaledes ydmyst Embede saare ofført
mig, vorder Deres Højærværdighed alvorlig Ladet

25/4 1756.

Allerhøyeste, hvis da vi skal blive skrivemaade
i øvrigt ønske vi og
bøn, naar Deres Naadige H: Biscop staar
at vi, som en gammel og ælendig Mand, maa
ogsaa nu i 16 à 18 uger ere kiørne aaret,
sidde i det elendige Tugthuus og tiligr
forrette mit Embede, i Fraværelse gaar
ene vinteren naar sætter saa got som forbi
og følgende til, formedelst den langr
og besværlige Vei til Trones Hiem, i
anden at vide det allerunderdanigst til ligge
ogsaa at forstaae, i Højærværdige H: Faders
hiertes dog ogsaa en ung gammel Mand, der
sidder med en syg og ælendig Hustrue, og
tiligr med 2de smaae børn; vi vil dem
selvfølgelig fremdeles med Guds
underdanigr bøn, da ikke vi selv,
men min stoer Kiærlighed og nød, talrr;
i forventning da om en naadig bønhørelse,
naar noget under Tugthuus Embede vorder
forbrudt vi altid, med bøn og taalmodighed
til den allerhøyeste Gud for Deres
Højærværdighed og Deres Høye Familie
Røe Deres Ydmyge Ydmyge Deres Højærværdighed
den 25de April 1756. underdanigr Tienner
Christian Gulstorff Hals

17/6 1756

300 Rdr. Lages 50 Rdr. til Kirkens Bygning af Jaar
rum til Lommes 250 Rdr. af Jens Lauter Kirkegods
kan Land salareres
4. Dersom nu Laborn Gildesbrat bör ware thunom
ma da thatil, naar det Klaver auctioneret, skal
Jan nie Lodn sind i thu Jörgi Lbgiendes Bud. Jan
dör ej Capala Spitalen mau allerna ware Lauter,
na thrap, sc: 4 pro Cato Aar vndtagt; Hjillaus
Gunk man Jan Jan Salighed for at faa Langum
ndfatt, og thrudi dör Lörgarmingen Leden; Hjilla
Jan Jenugn at Liba for, Jan Jan fage thuta af thu
og Capala thrap til Kirken, Jar Jan ej Jenug ab Liba
Jar, Jas Jan Jan Selv eigna Lrkgiurning thrfor, naar
Jan Cun Marer thu vark: vfgift. Jenn Jaards
Laborn dör gik Jom Jorfru Jaunch til vndkom
Skader og Jens arvingar Jan Sada og Udgenugt til
Jaarden Aar Bordholms Vndtagt. Jaarden dör
ej Kom af Haan paa Auction, vthd allene af Borsku
frivillig Jigen Dig af mod thu, Kilas og Jan Klaus
Jaa Lornemmt, at Jan ej Jan Capala thu mark: vfgift
af Jaarden.
5. Bönderne dör mark: giem negen til Kirkegod,
naar Lön, Veg ej Jonn. Lfveg ej mindre end 8/4 Jar
Jar thrap Jaarden Korn og Jarlig Jed antan Jar
Bön thhr ielen; Hjil dör ej Jhen Bön, da Jar thlegtem,
med Ungdom i thrap Tiunde, Jens Vndervisning dör
Jörgen Lör og Lade thu Cun i Kirken paa thu Jid om
Aaret naar th Kirk Land vndervadn. Sognets
dör Vdbyggerne gam Gård Kone Aaret efter thrap
Lfkes Prædike og Bonde og Hjilland i Jenger
4 1/2 pro Persona, smil Cap af Præstedom Aar Kirkens
og Landmandens giörde Vndersking om Jorden,
Kjör Jaard og Vdbyggers Gaard Land Jaard afgiga,
Gunk nogen Jor Vdlen Jaft Jorfra. Om thu Jag
Lag Landlignen med Billigsed dig Jorge Dig; Hjilk
er ej med Vndtagt Privilegier; da thu Jaa Jan Kat, om
Jaaden vp Landet, maa Jor Klaus Jkrivt til Vndtag,
gruus Vgent Jaan, og Kal th Landthaus Bork Korn
at Lösn, Jom th allene maa giöre: da eigen Klaus Jin

...ndes anlagen til Reparation for ...
...ke Ungdommen ikke skal noget Land Lønne...
...for ved Examen Ledighed; Da klemmer mange
...for, da mange maatte skille sig Pleie
...ikke Kirkemænd Tid og Lejlighed, og ikke dem for mange
...Dage om Sommeren Klagen ikke anvende og Forsømte
...ved deres Dricke: Gilde, saa Landsens Dage for ofte
...dem anvendes paa deres Opfyldning og Hjemkørsel
...for mange Mænd maatte mangle Penge til Reise-
...Pen. Jeg har agtet ikke fornødent at anføre for sig
...Selv gjøre Regnskab til Amtmanden for sig
...i Alt; Hvi ikke Degnene selv kunde tilbørlig skille
...Tiden ikke Penge til Kirken sammen
...ikke maatte gaa Kirken paa Klokkening.
6. Efterdi Kirke-Tagene til Kirken: Asen ere
...Tilsammen 100 Kl. Skrivgaarde Mark: Kanten 4 Kl.
...De Lige: Enge som til dem Mark: ligge ikke saa
...Ager Tegl til dem Mark: Kirken: Tøn: Eigelandes Tavle
...enge som gives Mark: til Kirken: Asen. Tavle: Engene
...som Mark: Tørvene til Kirke Kirken, Mænd ikke
...Kirke ikke Degne Kirken til Hytter, alle og Enhver
...i dem ringe for Kirke Kirken skal undvige, da Jeg
...Landet ikke Mange finde maatte villig, Selv gaa
...i Tavlen, naar de Selv Tegl gaa skulle, og dette
...Kirke Kirken i Selve Tage mangle dem ikke
...skulde paa vores.
7. Kirkerne Dør- med Indgang, og Tag Mark: 16 Skr.
...gaden og Jern Mark: Brand-Kirke til Kirken, mange Be-
...Jern ikke til Hytter: Brænde, naar de ikke forfærdes og
...pilles, saa med Kirkefolkene dør som ogsaa.
8. Ungen for at tage mindre Mandis Hænd og gaa
...dem for med sit ugudelig exempel, dør og giver mange
...til Kirken i dem dage Mark: De Jan Cunh og
...Jens profitere dem med dem Kirken, at Jan Cunh kan
...Penge igen Børn der for at Læse ingen og Troen,
...og Christendom paa at nær Kirkerne Jens for gaa Kir-
...Kirkerne nær à parte Douceur, naar Jens paa dem
...Børn at gjøre Indgang ikke Kirken.

Stiftsbref.

Stiftsbref

Stiftsbref

Stiftsbref

Velbaarne og Velgunstige Herre

Velbaarne og Velgunstige Patron

Jeg anmoder herved Deres Velbaarenhed om
Deres Høyen Ordre, om Deres Bevaagenhed
for mig Begiærende at jeg Vilde
Ak staae til Rette med Capitain
Hahn uden Dilation, imidlertid jeg kom
Og ex mit underdanigst Gemüths Sindelag
sikkert kand vide Deres Velbaarenhed, at jeg
sig selv Tilbyder, og kommer ingen
ind Rendon klager af selv saa længe
Mund Almuedages Gilde Mig vedkommer
under ydmygste Contract Ingen
Jeg Tvivler ikke i mit underdanigste Gemüth
at Deres Velbaarenhed Mit Begiær
Mig og Mine i Barmhiertigste ind
Deres Øye, Saa vel som Mine Klager
imod Hans Ordinair at Bønfalde
i mod Mund underdanigst Bøyer
Jeg Overlader Dem mig i min Høyeste
Gunstighed at Beskiærme Deres Høy
Velbaarenhed, at kand ligger Klager

16/11 1756

1756

Til Raads, at tjene Kong. Dom.
Ved Tinglysnings Expedition
ske maatte, forlanges dog ikke
at Sig ikke skriver mig Jacob
saalenge Jeg lever i Live og
Jeg derom verdigst. Eleven Skilles Viel
Rette Thorlis, siden Jeg nu allere
rede er 70 Aar gammel og Hvid
Skiels Raads paa Bekiendelse
Sadler i 35 Aar Hvilket min
Egen Alder 3 Gange og Fødsels Sl.
Morten Ottendorf Sytz Lund i alle Maa
ske Kand Bevidne.

Jeg i Ydmyghed af Een Raadig
Kongelig Landsover med alle Gud
frygtighed Ulydighed

Jeg Jacob Hansen
og Jeg derom verdigst

Skeen d. 16de November
1756

Underskrevet

4 Cirkler

Jacob Hansen
Steenberg

Hochwürdiger, Hochgelehrter,
Herr Ludiger Starbe.
Mein günstiger Herr Bischof.

Hvorvore jeg til mine Dages Ende
Gud vedvarende Eiesage.
Dernæst min underdanige Anmodning til Gud Almæg-
tig at lønne Deres Højadelige Gode Villie til
at befordre mine gode Anliggender, i Følge
Forfatterens og underskrevne Fuldmægtiges
Høyagtelse og Consideration forblive

Deres Høyædle og Høyvelvordige

Peter Lerche Dyrinkiellig
d. 16 Novembr. Ao 1756.

Gunstige Herr Biskop

allerydmygeste Tiener

Peder Orting

Saasom vanmægtig min gamle Fogedrygge nu formedelst sin Høy-
alderdom og svaghed icke længere kand forrette sit Embede i dette Kiær-
lige Kald, saa kand nu Jac vorent paa 36te aar, da vil jeg hermed
ydmygst intercedere for Jam, at Jands underdanigste ansøgning af Deres
Højædle Højvelbaarenhed maatte gunstigst blive approberet, paa at Jands
Embede efter Jands død tilligemed en fuldmægtig Daatter, som Jac at Dag,
og Jendes navnl. Degnekonnes gamle Broder, som er Jac dem, kiende
og Jac dette icke efter Jands død, thi dette Embedes Tilstand er
saadant, og Gud vil vistelig vigtig belønne Deres Højædle Højvelbaarenhed
om Jand behjælper denne Bøsning — Ja da glædes ogsaa Studiosus
Peter Orting, Jam jeg med icke kiender nogen tic, men Jører at gode

Vidnesbyrd om Jam af alle, og mange gode Attester om Jam
forhen skal være indkommen til Vors Højeste Høyes
Vedkjend, hvorfor jeg da ogsaa paa Vi underdanigst
tilsaa Jam som en 15 aars gammel Student recommen-
derer, at Jam Vor Naade allergunstigst maatte
forunde, saasom jeg har Vi Haab, at Jam vil
en Tyrkelig Dygn i Jam —

Ørsted

Hafniæ Lars Frohyaard
d 17 Novemb. 1756.

Studiosus Peder Orting kan, siden de Jam med-
bragte gode Attester, continuered med sædvanlig
Flid og Nøiagtighed til at lære Jam
anbefalendes Ungdom, saa og stedse at exem-
plarisk Liv og Vandel; thi vil jeg allerydmygst
anbefale Jam til Deres Højeste Høyeres
Gunst recommenderet, at Jam maatte
i sin underdanigst Ansøgning reise,
og saa vist som Salvagement Vi var for
Jam gamle Degn at blive assisterende i
sit Embede, saa vil mindre var en flittig
Student ved videre videnskabelig Dan at
beskiendig Lov-Bud.

J Thanch

Kiøge d 19 November
1756

Er den salligen Erbmeyers Jacob Hansen Steenberg Ergemeyer til Osterlars og Gudhems Klosterskrivere og Rudiske Peder Ørting Forrandt, at jeg med sine Creditorer og mine øvrige Husfolkes Vidende og Samtykke salig med Mandfolkes Consente Hensyn formaaer mig Jeg videre og Langvarende Nødsomhed Ernstes gode Forslag vedtog og gjensidig Approbation og Overskrivning accorderet, at jeg Jacob Hansen Steenberg Hans velbaarne Velfødende med Forandt imod Ergemeyer til Peder Ørting imidler 3 Bilder, at jeg Jacobe Hansen Steenberg, skrev Langs Gud under mig Vitterlig at Lave, nyder Skarle, gaa Hvede, Vaaren og Rugsæd gjødsle Jord, at vise Stre, med Hvis Vaaren at Hvede Jordbund alle Jord, og, mere at Skulle Hvorpaa den Allernødige Gud mig ved Helbred at bevarede nyder mere Ekstraordinair Kedevg Catharina Giedsted Hans mere Død overlevende til Fornødenhed Rette Vedkom at mig Peder Ørting, skulunge mig Peder Ørting Hvad Vanskelig og i Rugsæd Vanskelig, Hvis Ved Hvis mig skal mere Forbrydelse at Vedkom Hvad Formuer Forsagelse Hvis Hvis Hvad Vanskelig; Hans Skulle Peder Ørting, som overlevende Hans, Forsømmelse mig Ved Helbred Vedgaaende, Ved Rugsæd at mere mig, og mig Hvorpaa Forsømmelse til mere Ved

16/11 1756.

sunder og Mandler, imod Vildmissetæter, efterlevet, som
pund følge vil. Ord og Hænde skulle Os forvare vi og
vore Børn, under Troskab og med til vidnesbyrd
under vore egne Segl tilskrevne Breve.
Dat. som indtil Segl er skrevet paa Aar og Dag,
som ovfr. staar skrevet.

Peder Nielsen Ring
Jacob Nielsen Steenberg

Skrevet i Skanderborg
d. 16 November 1756.

til vidnesbyrd efter vor egen Segl Riisen. Lyths.